

Kamniški občan

ŠT. 19

LETO XXXII

KAMNIK, 4. NOVEMBRA 1992

Dve leti sta minili in spet se nam obeta velik medijski spektakel, imenovan demokratične volitve. Pred nami so predvolilne bitke. O sokranjanih, ki se bodo potegovali za mesta v parlamentu, bomo izvedeli vse, še največ pa takih reči, ki jih ne vedo niti sami.

Politične stranke bodo za trenutek pozabile na stare obljube in napisale nove, ki jih bodo malo lažje izpolnile. In bolj kot se bo bližal Miklavž, bolj bodo eni zaslužni od drugih za vse, kar imate.

V zadnji številki Kamniškega občana se je taka ofenziva že začela. Na prvi strani je izjava za javnost nove parlamentarne koordinacije. Dokaj razumen članek, s katerim se celo strinjam, njegova značilnost pa je, da je označil začetek obdobja, ko stranke in združenja izgubljajo spomin. Zakaj?

Taista skupina poslancev je bila močno užaljena, ko se je za mandatarja ponovno predlagala Marija Sitar, kajti njih ni nihče nič vprašal, pa tudi izvršni svet ni tisto pravo. Vsak poizkus skupščinskega odločanja so spretno preprečili, tudi po zaslugi drugih poslancev, ki jih na seje rajši ni bilo. Sedaj pa na lepem ni več čas za strankarske boje. Izvršni svet se naj oblikuje brez pretresov, ponovili pa so tudi našo napako, niso se posvetovali z vsemi strankami, le da to ni več napaka, ampak neki višji kamniški interes. Gospe in gospodje, resnici na ljubo, če bi tako razmišljali pred tremi meseci, bi Izvršni svet imeli že celo jesen, in ne šele tik pred volitvami.

Volitve so tu!

Z izjavo ni nič narobe, le vsega ni povedala. No, pa nič hudega, vsega volivci tako ne smejo zvedeti, mar ne?

Zgodba se nadaljuje na drugi strani, ko gospa Ivana Skamen med drugim poroča tudi s skupščine, na kateri pa je normalno ni bilo. To je lep dokaz, da dober novinar lahko piše o vsem, saj ve več kot prisotni. Prisotni pa lahko povedo, da je bilo zadnje poročilo komisije za revizijo izgradnje telefonskega omrežja le polemika o dveh člankih v Slovenscu in da skupščina ni hotela prevzeti nalog sodišča. Kljub prošnji delegatov, naj se razprava omeji na dejstva in naj poteka na kulturnem nivoju, se to ni zgodilo. Tako nam ni uspelo zvedeti čemu sklad stavbnih zemljišč nagaja niti kaj je komisija novega ugotovila, zato tudi nismo sprejeli njenih predlaganih sklepov, ki so bili bolj politično kot telefonsko obarvani. Tudi podpredsednik skupščine zahteva odstop predsednika upravnega odbora sklada, ne pove pa, da kot član taistega upravnega odbora ni sodeloval na sejah, kjer bi že pred dvema letoma lahko reševal to problematiko. Sliši se, da je komisija sklenila, da bo delovala nepolitичno, to pa je že velik korak naprej, kajti ljudi iz teme se ne vidi, se jih pa sliši. Če se bo slišalo še, da bo gospa Ivana Skamen prisotna na sejah skupščine, s katerih bo poročala, smo pa že skoraj v Evropi.

Torej, dragi občani. Volitve so tu in karkoli boste od danes naprej prebrali o Kamniku, o njegovih organih oblasti, o političnih strankah ali o posamezniku, je točno. Vendar je to, kar veste, le točno pol resnice, zato drugo polovico poiščite sami. In predvsem, nikar ne verjemite samo enemu, kajti vsi imajo prav zase, to pa ni nujno dobro tudi za vas.

Seveda velja vse povedano tudi za tale sestavek, pa lep pozdrav.

STANE ZARNIK

RAZGLAS

o razgrnitvi volilnih imenikov za izvedbo volitev predsednika Republike Slovenije, poslancev v državni zbor Republike Slovenije in članov državnega sveta Republike Slovenije.

Na podlagi 12. člena Zakona o evidenci volilne pravice (Ur. list RS, št. 46/92) obveščamo občane, da so **volilni imeniki za volitve** predsednika Republike Slovenije, poslancev v državni zbor Republike Slovenije in članov državnega sveta Republike Slovenije

RAZGRNjeni IN OBČANOM NA VPOGLED OD 26. 10. DO 30. 11. na Sekretariatu za notranje zadeve občine Kamnik vsak delovni dan

Občani imajo v skladu s 13. členom Zakona o evidenci volilne pravice pravico vpogleda v volilne imenike. Pri Sekretariatu za notranje zadeve občine Kamnik morajo tudi ustno ali pisno zahtevati morebitni popravek – najkasneje do 30. nov. do 15. ure.

Občane, ki so spremenili kraj stalnega prebivališča oziroma naslov stanovanja, pa še niso izpolnili prijavnih obveznosti po Zakonu o evidenci nastanitve občanov in o registru prebivalstva, pozivamo, da prijavo podajo pri Sekretariatu za notranje zadeve občine Kamnik najkasneje do 30. 11., da bodo pravilno vpisani v volilni imenik.

SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE
OBČINE KAMNIK

Str. 2	Posvet o novih občinah O dediščini in denarju za delovanje
Str. 3	Kamničan France Tomšič predsedniški kandidat SDSS
Str. 6	Ljudska pesem na Komendskem
Str. 7	Anketa Volitve, volitve . . .
Str. 8	Šah – šola za življenje
Str. 9	Delavni kamniški radioamaterji

Dan mrtvih

Prvega novembra na dan mrtvih so ljudje na grobovih prižigali svečke, polagali cvetje in se spominjali svojih najbližjih, sorodnikov, znancev in prijateljev, vseh, ki so umirali v vojnah na tej ali oni strani. Ugasnila so njihova mlada življenja. Tega dne se spominjamo vseh, ki jih ni več med nami, a je spomin nanje še vedno živ in boleč. Veliko slovesnosti je bilo ob spomenikih ali obeležjih NOB, ob lipi sprave in na drugih krajih, kjer so ugašala življenja.

V Kamniku je bila osrednja žalna slovesnost, kot vsako leto doslej, pri spomeniku NOB na Žalah, v petek, 30. oktobra. Kljub slabemu vremenu je bila spominska slovesnost zelo lepa in vsebinsko primerna.

Program so realizirali: moški pevski zbor Lira Kamnik, ki je zapel pesmi, mestna godba Kamnik pa je zaigrala dve primerni skladbi. Dijakinji iz SENSARM iz Kamnika sta recitirali pesmi.

Uvodno besedo je imel Ciril Merčun. Govoril je o mrtvih, o spominih, ki nas povezujejo z mrtvimi; o tem, da bi nas mrtvi morali učiti živeti. Ljudje umirajo naravno ali nasilne smrti. Umirajo, zlasti danes, za nekakšna načela, svet pa je vedno manjši. Razvoj tehnike nas vedno bolj povezuje. Ves svet bi moral postati ena družina, ki bi bila sposobna preživeti še tako težke preizkušnje. Dan mrtvih naj bi postal dan živih, med seboj prijaznih ljudi, kjer ne bi bilo zdrh in preprirov, ampak le sporazumevanje in iskrenost. Nobeno razplamtevanje sovraštva med na-

mi, čemur smo priča v zadnjem času, ne more roditi dobrih rezultatov. Prepustimo ocenjevanje preteklosti zgodovini, mi pa se z vso vnemo posvetimo današnjemu in jutrišnjemu dnevu. To bi moral biti naš končni cilj, za katerega se bo vredno truditi in zanj živeti.

Plapolajoče svečke in pisano cvetje na vseh grobovih nas opozarjajo na minljivost življenja. Marsikomu so se utrnile solze v oči. Razmišljanje o življenju in smrti je pomembno še zlasti v tem trenutku, ko v neposredni bližini Slovenije umirajo ljudje, mladi ljudje, umirajo otroci. Večina njih se vprašuje: Čemu? Tudi mi se vprašujemo, čemu . . .

Drugi del žalne slovesnosti je bil od spomeniku padlim v I. svetovni vojni. Tudi tu sta v programu sodelovali Lira in Mestna godba.

STANE SIMŠIČ

OBVESTILO
Naslednja številka Kamniškega občana bo izšla 18. novembra. Rokopise sprejemamo do 11. novembra, oglaš, zahvale in obvestila pa do 14. novembra.

SKB BANKA D.D.

POSLOVNA
ENOTA
DOMŽALE
— KAMNIK

Titov trg 9, KAMNIK
Tel.: 831-116, 831-230

PODJETNIKI, OBRTNIKI, OBČANI!

Nudimo vam ugodne pogoje za:

- vezavo tolaških in deviznih depozitov že od enega meseca dalje,
- najetje gotovinskih kreditov do 12 mesecev za komitente SKB BANKE in
- najetje dolgoročnih kreditov za vse namene.

Dodatne informacije vam nudimo ob delavnikih od 8. do 11.30 in od 14. do 17. ure, osebno ali po telefonu.

DOKAZUJEMO, KAJ ZMOREMO!

INDUSTRIJA OBLAČIL p.o.
KIDRIČEVA 4

komerciala 061/721-028

lepo oblekli, pa še drago ne boste plačali.

PRIČAKUJEMO VAS!

Naše trgovine:

Domžale, Ljubljanska, tel. 721-421

Domžale, Kidričeva, tel. 714-111 int. 232

Homec, ob skladišču, tel. 714-111 int. 285

UNIVERZALE
DOMŽALE
OBIŠČITE NAS

Pri nas se boste za
zimске dni toplo in

Spet odložena seja občinske skupščine

V sredo, 28. oktobra, bi morala občinska skupščina poleg drugih pomembnih zadev obravnavati in odločiti o predlogu kandidata za novega mandatarja za sestavo izvršnega sveta. Kot smo že poročali, je kandidat za to mesto po predlogu delegatov NPK Miha Novak, sedanjí podpredsednik občinskega izvršnega sveta. Vendar skupščina ni mogla začeti z delom. V skupščinskih klopeh je ob več kot polovici delegatov zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora sedelo le 10 od skupno 24 delegatov zbora združenega dela. Devet delegatov je svojo odsotnost sicer opravičilo, petim pa se niti to ni zdelo potrebno storiti. Torej se ponavlja stara zgodba o nesklepnosti tega zbora. Čeprav je v zadnji anketi, katera ura bi bila najprimernejša za sklic, kar 80 odstotkov delegatov menilo, da je to sedanja, torej 12. ura.

Seja občinske skupščine je ponovno sklicana za sredo, 4. novembra, ob 12. uri.

F. S.

Člane državnega sveta bomo na prvih volitvah volili neposredno

V zadnji številki Kamniškega občana smo zapisali, da bodo člane državnega sveta, ki bodo predstavljali lokalne interese, volili občinske skupščine oz. posebna volilna telesa.

To sicer drži za vse prihodnje volitve tega organa. Tokrat, ko bomo prvič volili državni svet, pa bomo člana sveta izjemoma volili vsi volilci na neposrednih tajnih volitvah v volilni enoti, ki jo sestavljajo občine Kamnik, Domžale in Litija. Bralcem se za pomanjkljivost prejšnjega zapisa opravičujemo.

FRANC SVETELJ

SLOVENIJA ZGODBA O USPEHU

NAŠ IN VAŠ KANDIDAT
ZA POSLANCA V
DRŽAVNI ZBOR

MAKS LAVRINC

Vizija občine v lokalni samoupravi (III.)

Povprečna slovenska občina je namreč po številu prebivalstva (31.740) kar za 4,5-krat in po površini (321 km²) 10-krat večja od povprečne evropske občine; tudi občina Kamnik v tem ni na boljšem, saj šteje 29.032 prebivalcev in ima 289, 27² (podatki o številu prebivalstva za Slovenijo se nanašajo na 31. 3. 1991, podatki za občino Kamnik pa na 31. 12. 1991).

Obstaja pa še eno dejstvo, ki nas ločuje od evropskih držav, namreč povprečna gostota naseljenosti prebivalstva na km². Ta se v bolj razvitih evropskih državah povečini krepko povzpne nad 150, 200; celo v Švici, ki je izrazita alpska dežela, živi na enem km² blizu 150 prebivalcev, pri nas v Sloveniji in približno enako tudi v občini Kamnik pa živi na isti površini le okrog 100 ljudi.

V nekem pogledu je za nas v tem sicer prednost: več je miru, več je ohranjene narave, čistejšje je ozračje, mikavnejši so pogoji za turizem itd., na drugi strani pa so povezani z redkejšo naselitvijo prebivalstva in s tem hiš, večji

stroški za komunalno ureditev, komunikacije in drugo infrastrukturo, izobraževanje, gospodarstvo in podobno, torej za pango gospodarske dejavnosti, izredno pomembne za spodobno življenje ljudi.

Redkost, pa ni tolikšna, da bi nam dajala povod za razveljavitev načrta, da bi uveljavili lokalno samoupravo po evropskem vzorcu. Iz izkušenj bolj razvitih držav namreč vemo, da krajevna samouprava, ki jo je izoblikovalo življenje in sprejela ter pravno podprela njen obstoj obstoječa zakonodaja, ni samo bolj uspešna, temveč tudi cenejša, kar je v nasprotju z mnogimi našimi trditvami, da bodo manjše občine dražje. O tem je zapisano v zadnjem Predlogu za izdajo zakona o lokalni samoupravi na str. 9 takole: »Z gotovostjo pa je mogoče pričakovati, da bo vzpostavitev lokalne samouprave dolgoročno pomenila zmanjšanje stroškov države, saj se te funkcije v veliki meri, za razliko do sedaj, prenašajo na neprofesionalne funkcionarje, upravni podsystem lokalne samouprave pa bo zaradi svoje teritorialne in populacijske zo-

ženosti funkcioniral z bistveno manjšimi stroški. Znano je, da veliki sistemi (in to naši so, moja opomba!) pogosto vrsto dejavnikov, ki v majhnih sistemih niso potrebni, čeprav se v njih prav tako opravljajo učinkovito in še bolj neposredno vse zamišljene funkcije».

Razumljivo je, da bo vpeljevanje sistema nove krajevne samouprave zahtevno, zamudno in drago, je pa obetajoče in edini izhod iz sedanjega ne najboljše stanja, če se hočemo priključiti razvitejšim evropskim državam, ki iščejo svojo prihodnost v gospodarsko dodelani evropski skupnosti.

V tej povezavi je v Predlogu za izdajo zakona o lokalni samoupravi (17. 7. 1992), ki ga je ob sodelovanju z zunanjimi strokovnimi sodelavci pripravil Odbor za lokalno samoupravo Skupščine Republike Slovenije, za območje občine Kamnik predlagana rešitev v tem, da se le-ta razdeli na štiri krajevne samoupravne enote: (mestno) občino Kamnik, Komendo, Kamniško Bistrico in Tuhinjo.

Po dosedanjih predlogih naj bi (mestna) občina Kamnik obsegala 12 krajevnih skupnosti (Center, Novi trg, Perovo, Zaprice, Duplica, Šmarca, Volčji Potok, Podgorje, Tunjice, Mekinje, Nevle in Vranja Peč) z 18.032 prebivalci; občina Komenda 3 krajevne skupnosti (Komenda, Moste in Križ) s 4082 prebivalci; občina Kamniška Bistrica 3 krajevne skupnosti (Kamniška Bistrica, Godič in Črna) s 3203 prebivalci in občina Tuhinja s 7 krajevnimi skupnostmi (Tuhinja, Šmartno, Sela, Srednja vas, Pšajnovica, Špitalič in Motnik) s 3663 prebivalci. Pri tem velja omeniti,

da se v okviru nove lokalne samouprave katastrske občine (praviloma) ne bodo smele deliti na dve ali več političnih občin.

Podatki o številu prebivalstva, ki se nanašajo na občino Kamnik, temeljijo v vseh primerih na datum zaznambe dne 31. decembra 1991.

Občine, ki bodo ustanovljene po novi slovenski ustavi in zakonodaji, bodo imele bistveno več prvin lokalne samouprave, kot jo imajo sedanje komunske občine. Ker pa se bodo v okviru svojih nalog srečavale tudi z opravljanjem krajevnih zadev širšega pomena, se bodo za reševanje teh nalog povezovala v širše samoupravne lokalne skupnosti.

Težko je vnaprej napovedati, s kakšnimi težavami se bodo srečevale bodoče občine, eno pa je jasno: iz krajevnih skupnosti na Kamniškem je šlo veliko sredstev v skupni občinski sklad, ki je potem sofinanciral tudi za ostali del občine pomembne objekte v Kamniku: Zdravstveni dom, Srednješolski center, Matično knjižnico. Kamnik je pomemben za okoliške kraje tudi v kulturnem pogledu, bančništvu in ne nazadnje tudi kot gravitacijsko središče z dokaj dobro razvito industrijo. Te in še nekatere druge prvine narekujejo, da se bodo ljudje, ki živijo v občini Kamnik, ne glede na novo lokalno samoupravo, v mnogih pogledih še naprej navezovali na sedanje občinsko jedro, z dejansko delno, morda celo celotno funkcijo upravnega okraja in s središčem bodoče pokrajine, kar si občani gotovo želimo.

Član Delovne skupine za lokalno samoupravo obč. Kamnik
Dr. MARKO ŽEROVNIK

Kamniško domžalski predvolilni golaž

Da predvolilni golaž ne bi bil popolnoma brez arome, je treba vanj vsuti nekaj popra. Tako lahko neka povsem samoumevna in navidežno nesporna zadeva postane popoprana predvsem zaradi želje, da bi na tak način pridobili nekaj več volilnih glasov.

Za domžalskega parlamentarnega poslanca g. Antona Tomažiča je postala vsebina predvolilnega golaža tudi regionalna razdelitev Slovenije. V zadnji številki Slavnika svetuje Kamničanom, naj hitimo počasneje. Vzrok temu pa je bilo njegovo presenečenje ob novici, da je Kamnik sedež volilne enote za volitve v državni svet. Svojem bralcem potem tudi natančno opiše dogodke, ki so pripeljali do sprejetja takega amandmaja k zakonu o volilnih enotah za državni svet, ki ga je vložila Socialdemokratska stranka. V ozadju pa naj bi delovale neke mračne sile, ki so jih aktivirali kamniški socialdemokrati in zeleni, seveda ob pomoči svoje vladne (leve?) koalicijske večine. In to s spretnim lobiranjem! To razmišljanje poveže g. Tomažič v enostavno ugotovitev, da bi le zmaga desnega bloka prinesla Domžalcem sedež prihodnjega okraja.

Mislím, da je kar nekaj njegovih trditev nesporejljivih. Prva je seveda ta, da morajo biti Domžale središče našega okraja. S tem se Kamničani ne moremo strinjati, saj je bilo naše mesto od nekdaj politično, kulturno in gospodarsko središče teh krajev. Neustrezno se mi zdi tudi politiziranje vprašanja policentričnega razvoja našega območja. Vprašanje lokalne samouprave in okrajev je bolj kot s političnimi ideologijami povezano s stvarnostjo in z vsakdanjim življenjem. To pa se — k sreči! — velikokrat izmika ozkim političnim zahtevam.

In končno — g. Tomažič pozablja, da so volivci desnega bloka tudi na Kamniškem. Kadar gre za uspeh in identiteto našega kraja, kamniške leve in desne stranke moramo sodelovati med seboj. Zato se mi zdi potrebno povedati, da smo sedež volilne enote za državni svet dosegli skupno z vsemi kamniškimi poslanci v parlamentu, ki so uspeli zaradi argumentiranega prikaza sedanjih potreb in tudi zgodovinskih resnic.

Razumljivo pa je, da tudi Domžalčani razmišljajo podobno kot Kamničani. Vsi si želimo biti sedež okraja. Bistveno pa je, da mi, bolj kot po levičarsko ali desničarsko, srce bije po — kamniško. Pa naj to kdo razume kot zaplankani lokalpatriotizem ali pa ne!

IGOR PODBREŽNIK

Telefonija na Kamniškem

Kje si, občinska vlada?

Končnega razpleta težav v zvezi z izgradnjo, financiranjem in obračunom stroškov telefonske naročniške mreže na Kamniškem žal še vedno ni videti. Še več, nezadovoljstvo naročnikov se utemeljeno povečuje, tako da tudi ostrejših nespornostov med predstavniki organizatorjev in izvajalcev del z nami, telefonskimi naročniki, ki smo dela tako ali drugače financirali, ne manjka.

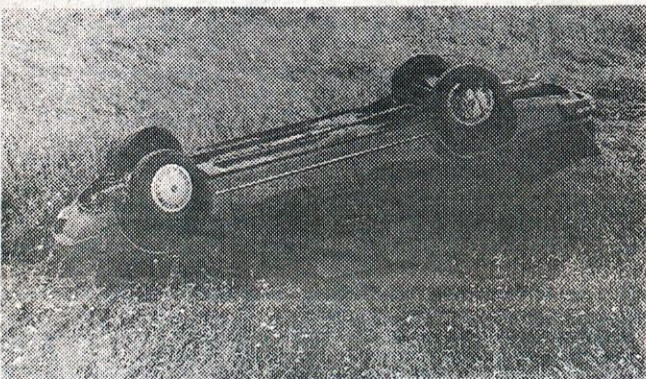
Zato pri reševanju težav že vseskozi utemeljeno pogrešam aktivno (sodelovanje kamniške občinske vlade (občinskega izvršnega sveta).

Poznani zapleti obremenjujejo proračune in burijo duhove več tisoč telefonskih naročnikov in še nekaj dodatnih tisoč njihovih družinskih članov. Že ob mnogo manj množičnih težavah lokalnega (občinskega) pomena bi se morala občinska vlada ne samo vključiti v reševanje nastalih težav, morala bi prevzeti aktivno vodilno vlogo. To je ena osnovnih zadolžitve občinske vlade povsod po svetu in seveda tudi pri nas. Naša občinska vlada pa nič ali vsaj nič konkretnega, odgovornega. Težave naj rešuje kar (neprofesionalni) Sklad stavbnih zemljišč pa izvajalci del (SKG in Pošta) pa občinski delegati (tudi neprofesionalni) pa neprofesionalni župan (ki mimogrede sploh nima ustreznih pristojnosti) in na koncu (a ne nazadnje) kar nezadovoljni naročniki oz. njihova izbrana, strokovna, prizadevna in k sreči zelo uspešna »telefonska« komisija (spet brezplačno, po sluzbi, pa še pristojnosti naj si najprej kar sama pripori). Le občinski vladi z njenimi za reševanje naših lokalnih težav usposobljenimi in plačanimi strokovnimi službami ni potrebno storiti ničesar. Če so drugi (prizadeti) med seboj sprti, zanj ni hudega.

Že vnaprej odklanjam izgovarjanje občinske vlade v smislu »... nismo imeli in nimamo pristojnosti, skupščina nam jih ni dala...«. Imate dovolj (če ne prav vse) pristojnosti, imate — če pa morda formalno le še kakšne pristojnosti nimate, vam jo skupščina podeli, kadarkoli hočete, samo predlagajte ji!

Še je čas, občinski voditelji v IS da prevzamete tudi ta pomembni del svojih nalog in odgovornosti.

BRANKO NOVAK

NE PARKIRAJ NA ZELENICI!

Iz dela izvršnega sveta

Proti delnim rešitvam v zdravstvu

Izvirni prihodki občinskega proračuna v devetih mesecih zaostajajo za 5 odstotkov za načrtovanimi. Med izpadlimi prihodki je zlasti sporen izpad tistih sredstev, ki pri tečaju od najemnin občinskih lokalov in stanovanj. Ti so dosegli komaj petino načrtovanih. Zato je občinski izvršni svet na svoji 130. seji, ki jo je vodil podpredsednik Miha Novak, zavezal Stanovanjsko komunalno gospodarstvo Kamnik, da pripravi obrazložitev za tako stanje in predlaga ustrezne ukrepe.

Po sklepu IS bodo najemnine za

neprofitna stanovanja od 31. 10. 1992 višje za 14%.

Ko je obravnaval predlog za podelitev koncesij štirim zdravnikom iz Kamniškega zdravstvenega doma za opravljanje zasebne zdravniške prakse, je imel IS pred očmi probleme celovitega razvoja zdravstva v naši občini.

Zato je naročil komisiji za ugotavljanje potreb po koncesijah v zdravstvu, naj do konca novembra predloži osnutek strategije razvoja zdravstva v naši občini. Šele

potem bo IS ponovno razpravljal in odločal o podelitvi koncesij. Gre zlasti za vprašanja možnega suficita asistentskega osebja, stroškov s prostorskimi kapacitetami zdravstvenega doma in še za katera.

V prihodnje bodo lahko ravnatelj iz osnovnih šol sklepali najemne pogodbe za oddajo posameznih šolskih prostorov, seveda pod določenimi pogoji.

Sem sodi zlasti pogoj, da dejavnost, ki bo potekala v šolskih prostorih in ni vključena v letni delovni načrt šole, ne sme motiti izobraževalnega procesa. Razlika med sredstvi od najemnine in stroški z oddajo prostorov pa se mora po sklepu IS nameniti za nakup učbenikov, ki si jih bodo lahko izposojali učenci iz socialno šibkih družin.

F. S.

Posveti o lokalni samoupravi in novih občinah

O dediščini in denarju za delovanje

Konec septembra in prve dni oktobra je delovna skupina za lokalno samoupravo pri kamniškem izvršnem svetu pripravila posvetovanja o prihodnji organiziranosti občin v Kamniku, Komendi, Tuhinjski dolini in v Stahovici.

Dobro obiskanih posvetov, ki so imeli v glavnem informativni značaj, so se udeležili člani svetov vseh krajevnih skupnosti. Splošna načela lokalne samouprave je predstavil dr. Marko Žerovnik, osnutek zakona o lokalni samoupravi pa Branko Novak, republiški poslanec.

Posveta pa so se udeležili tudi drugi republiški poslanci iz naše občine.

Glede na to, da je bila to prva predstavitev zamisli o prihodnji organiziranosti občin in da je še precej vprašanj, opredeljenih zgolj načelno, je razumljivo, da so se člani delovne skupine na posvetih srečali s številnimi vprašanji in seveda tudi z različnimi mnenji udeležencev.

V Kamniku so poudarili, da bi morali hkrati z ustanavljanjem novih občin pripravljati tudi njihovo medsebojno povezovanje

v pokrajine. Zavzeli so se tudi za to, da se v Kamniku ustanovi mestna občina, ki bi imela večje pristojnosti. Posebej občutljiva bo tudi delitev premoženja sedanje občine. Merila bi bilo treba določiti z zakonom.

Nekaterim se zdi v zakonskem osnutku nerazumljiva določba o referendumu, ki je obvezen, vendar pa državni zbor njegovega izida ni dolžan upoštevati.

Posebej bo treba razmisliti tudi o financiranju zlasti gospodarsko šibkejših občin. Čeprav bo moralo biti delovanje prihodnjih občin in njihovih organov bistveno cenejše od sedanjih.

Delovna skupina je republiškemu odboru predlagala, naj bi prihodnjo občino Kamniška Bistrica obdelal kot vzorčno občino, tudi z vidika financiranja in delitve premoženja. Vendar je bil odbor mnenja, naj bi to proti plačilu naredila ustrezna firma.

Na posvetu v Šmartnem, za območje Tuhinjske doline so bila prav tako v ospredju vprašanja o delitvi premoženja in financiranju prihodnje občine. Postavljeno je bilo tudi vprašanje, kako ravnati, če se bo Kamnik odločil za mestno občino, v Tuhinjski dolini pa ne bi izglasovali sklepa o lastni občini. Odločitev o tem

bo dala arbitraž. Prav tako so imeli pomisleke, da bo možno naloge v novih občinah opravljati brez zaposlenih ljudi. To bo potem nekaj podobnega, kot so sedanje krajevne skupnosti, so menili. Slišati je bilo tudi mnenje, naj bi država najprej določila denar za razvoj gospodarstva. Sedaj se največ denarja porabi za razvojne načrte, zmanjka pa ga za njihovo uresničitev. Ker bodo občinske davke pobrale tiste občine, kjer bo ustvarjen dohodek, so predlagali, naj bi v prehodnem obdobju del sredstev nakazali v občino, kjer delavec živi.

V Komendi je udeležence zanimalo, katero območje bo spadalo v novo občino Komenda. Odgovor: Sedanji predlog je, da bodo to krajevne skupnosti Komenda, Moste in Križ. Storitve s strani občine se ne bi smele poslabšati, pač pa bi morale kranom še bolj ustrezati. Predvideno je, da bodo občinski funkcionarji neprofesionalni in da bo občina Komenda imela zaposleno le dva delavca.

V zvezi z izraženo bojaznijo, da bo sedaj prišlo do razprodaje občinskega premoženja, je bilo pojasnjeno, da to onemogoča zakon.

Narejen pa je že popis vsega

občinskega premoženja. Tudi gasilski dom v Kamniku, ki je gasilce še posebej zanimal, spada v to premoženje, saj je bil zgrajen s sredstvi celotne sedanje občine.

V Stahovici so se sestali predstavniki krajevnih skupnosti Kamniška Bistrica, Godič in Črna, ki naj bi sestavljale prihodnjo občino. Navzoče je zanimalo, kakšni so pogoji za ustanovitev gorske občine, in naj bi jih zapisali v zakonu. Občinam, ki ne bodo imele dovolj lastnih sredstev, bo del denarja za delovanje dala republika.

Primerjali so tudi občinska vlaganja v razvoj svojega območja in menili, da je imela glede tega doslej prednost Tuhinjska dolina, medtem ko je bil za območje njihovih treh KS narejen le program.

Zanimalo jih je tudi vprašanje, kako bodo volili župana in če je lahko kandidat iz druge občine. Osnutek zakona predvideva, da župana izvoli občinski svet ali pa ga izvolijo na neposrednih volitvah. Kandidat za župana pa je lahko iz druge občine. V dosedanjih razpravah se je večji del ljudi zavzemal za to, da bi župana volili vsi volivci hkrati s člani občinskega sveta.

F. SVETELJ

MNENJA IN PREDLOGI DELOVNE SKUPINE

Delovna skupina za lokalno samoupravo je konec oktobra pripravila povzetek vprašanj, mnenj in predlogov, ki so jih dali udeleženci posvetov o lokalni samoupravi. Pri tem je še posebej poudarila potrebo po sistemskem viru financiranja prihodnjih občin, po jasnih merilih za delitev sedanjega občinskega premoženja in po bolj jasni opredelitvi referendumskega odločanja o ustanavljanju lokalnih skupnosti. Občanom je treba v novih občinah zagotoviti enako raven uslug in družbenega standarda, kot ga imajo danes.

Hkrati s pripravi na ustanavljanje občin je treba aktivno sodelovati pri povezovanju v širše skupnosti.

Delovna skupina je izvršnemu svetu predlagala, da je treba pripraviti analizo, iz katere bodo razvidne pristojnosti novih občin v primerjavi s sedanjo občino.

Iz nje naj bi bilo razvidno, kolikšno in kakšno je sedanje občinsko premoženje in po kakšnih merilih se bo delilo med nove občine. Za lastno uporabo naj bi za prihodnje leto izdelali proračun za predvidene prihodnje občine.

F. S.

Kamničan France Tomšič predsedniški kandidat SDSS

V predvolilno dirko za predsedniško mesto je vstopil tudi naš sosesčan – FRANCE TOMŠIČ, poslanec Socialdemokratske stranke Slovenije v republiškem parlamentu, predsednik sindikata Nedovisnosti, predvsem pa je znan kot eden od spodbudnikov slovenske politične mladosti. Čeprav slišimo glasove, da bi moral biti predsednik po izobrazbi humanist, pa je France Tomšič dipl. ing. strojništva. Njegova prva politična spoznanja pa ga vežejo na domače, torej kamniško področje.

Kaj vas je navkljub tehnični izobrazbi zaneslo v politiko?

Prepričan sem, da se ne bi nikdar ukvarjal s politikom, če se ne bi v poletju 1986 zgodila afera z nasilnim podržavljanjem stavbnih zemljišč v Novem trgu. Takrat so kamniške politične strukture hotele na vrat na nos v občinski skupščini sprejeti sklep o razlastitvi skoraj celega levega brega Kamniške Bistrice – od Novega trga do Perovega. Pod pretvezo, da sta sklep o tem že sprejela takratna SZDL in sindikat, so nekateri želeli mimo volje krajanov na poceni način priti do gradbenih parcel, seveda predvsem zase. Takrat se nas je združilo nekaj somišljenikov, med drugimi tudi Ferdinand Škarja, Marjan Dolinšek, Igor Podbrežnik... Bili smo interesna skupina, okrog katere se je zbiralo čedalje več sokrajanov, delovali pa smo mimo tedanje SZDL. Uspešno smo branili lastno mnenje in zahteve do leta 1987, ko je občina opustila svoje namene.

Tedaj sem spoznal, kako korumpirana je naša družba in kako o zadevah, ki so bile za nas življenjskega pomena, odloča le peščica ljudi. Po našem uspehu je v meni dozorelo spoznanje, da je to družbo možno spremeniti tudi na višjih nivojih.

V širši javnosti ste postali znani po litostrojskem štrajku.

Seveda, pa tudi zame je bil življenjska prelomnica. Od tistega dogodka dalje sem povezan s politikom. Stavka je spontano iz-

bruhnila 3. decembra 1987. leta, ker se plače že peti mesec niso povešale. Med tem pa je inflacija že naredila svoje in plače so se realno znižale za 40%.

Vedno večja gruča nezadovoljnih delavcev se je začela zbirati pred upravno zgradbo, potem pa se je ta množica razlila po cesti, dokler se ni ustavila pred Skupščino. Dogodki so se zvrstili precej dramatično. Spomnim se, kako je k meni, medtem ko sem zbranim ljudem govoril preko megafona, pristopil varnostnik in mi ga vzel, češ da mora zamenjati baterije. Za tem varnostnikom smo se napotili v predverje skupščine, kjer pa nas je čakalo presenečenje – tem se je namreč kar trlo miličnikov. To je v meni najprej vzbudilo nekaj tesnobe, potem pa revolt, prav tako pa tudi v drugih. Tako smo se znašli v Cankarjevem domu, kjer sem bil izvoljen za predsednika stavkovnega odbora. Naša najpomembnejša zahteva je bila zahteva po organiziranju demokratičnih nadstrankarskih sindikatov, ki bi presegali partijske sindikate. Epilog stavke je sledil 15. 12. 1987, ko smo sprejeli sklep, da moramo iz enopartijskega sistema preiti v parlamentarno demokracijo. Takrat je bil pred domačo in tudi tujo javnostjo izvoljen iniciativni odbor Socialdemokratske stranke. Prisotnost tuje javnosti mi je dajala občutek varnosti. To je bil začetek ustanavljanja prve stranke v Vzhodnem bloku.

Ali ste se takrat zavedali daljnosežnosti svoje odločitve?

Seveda si takrat niti v sanjah nisem mislil, da bo ravno to sprožilo tako hitro spremembo političnega sistema v Sloveniji. Ta dogodek in potem tudi oblikovanje drugih političnih strank sta končno sprožila osamosvojitve Slovenije.

Kateri so še naslednji prelomni trenutki v razvoju nove slovenske demokracije?

To je bil 2. december 1988. leta. Kot predsednik iniciativnega odbora Socialdemokratske stranke sem s svojimi prijatelji sklical tajni sestanek vseh opozicijskih sil v Sloveniji. Med drugimi so se ga udeležili tudi dr. Bučar, dr. Rupel, Ivan Pučnik, dr. Hribar, Andrej Magajna, Gorazd Drevenšek, dr. M. Zupančič, dr. Urbančič, dr. Požarnik. Sklenili smo, da bomo takoj ustanovili več strank, ker bi bila ena sama prelahka plen za nadzorovanje. Ob obletnici litostrojskega štrajka smo nameravali organizirati ustanovni kongres Socialdemokratske stranke Slovenije, vendar pa smo to zaradi tehničnih težav izpolnili šele 16. 2. 1989. leta.

Kako se je ustanovil Demos?

Do formalne ustanovitve Demosa je prišlo šele jeseni 1989. leta. Vendar pa sem že v svojem nagovoru 8. 5. 1989 na Kongresnem trgu na zborovanju v podporo obsojeni četverici trdil, da naših ciljev ne bomo dosegli brez združitve vseh strank z enotno opozicijo. Ker so se s tem strinjale tudi druge stranke, smo na posameznih področjih začeli sodelovati. Krstni oče imena DEMOS pa je bil Matjaž Šinkovec, takratni podpredsednik naše stranke in sedanjí veleposlanik v Londonu.

Kako je prišlo do vaše kandidature?

Predsedstvo SDSS se je odločilo, da bo kandidiralo svojega kandidata. V notranjem izboru sem bil že dlje časa, izbran pa sem bil na volilni konvenciji 23. 10. Osebnostno menim, da socialdemokratsko opcijo podpira večina državljanov Slovenije. Ravno zato je to zame velik izziv.

In vaše možnosti?

Prepričan sem, da imam vse možnosti, da pridem v 2. krog volitev.

Na kandidadni listi je precej gneče...

Mislím, da je to odraz stopnje demokratizacije. Vsaka stranka se želi profilirati tudi s svojim predsedniškim kandidatom.

Kakšna je vaša vizija predsednikovanja?

Po svoji vesti in z vsemi močmi bi se trudil, da bi izpolnjeval vse pristojnosti, ki jih Ustava Republike Slovenije daje predsedniku. Trudil se bom, da bom enakopravno obravnaval vse državljane Slovenije. Seveda pa bi želel tej funkciji dati tudi svojo osebnost. Spodbujal in pomagal bom reševati aktualne probleme, ki danes tarejo Slovenijo. Zavzemal sem bom za zmanjševanje brezposelnosti, za povečevanje socialne varnosti, predvsem družin, ki danes nimajo rožnate bodočnosti. Slovenija ne potrebuje predsednika le za protokol. Predsednik mora imeti posluš za vsakdanje probleme vseh državljanov Slovenije. To funkcijo bi tudi želel približati državljanom, tako da bi enkrat tedensko uvedel dan odprtih vrat.

Kako sicer presojate prihodnost Slovenije?

Sem optimist. Če nam bo uspelo sprejeti lastniško zakonodajo, zakon o podjetjih, zakon o soodločanju in nekatere druge zakone s finančnega področja, nas bo tudi tujina sprejela kot polnokrvnega partnerja. Imamo vse možnosti za gospodarski, kulturni in tudi duhovni vzpon.

Pa vaši domači, so z naklonjenostjo sprejeli vašo novo vlogo?

No, do tega je prišlo kar iznenada, ker sem v zadnjih petih letih kar precej zaposlen s svojim političnim delovanjem. To so sprejeli kot usodo. Lahko rečem, da ni preveč nasprotovanj.

BREDA PODBREŽNIK-VUKMIR

Nov zakon o zdravstvenem varstvu

Poleg obveznega bo možno tudi prostovoljno zavarovanje

S 1. januarjem 1993 bo na Slovenskem stopil v veljavo nov zakon o zdravstvenem varstvu. Ker se ta dan neustavljivo približuje, je prav, da spremembam na zelo občutljivem socialnem področju namenimo nekaj besed v našem časopisu.

Zadnja desetletja je občanom osnovno zdravstveno varnost zagotavljalo obvezno zdravstveno, invalidsko in pokojninsko zavarovanje, za katerega so vsi zaposleni plačevali prispevke od osebnih dohodkov. Ker so prispevki z leti postajali preveliki, so bile za posamezne usluge uvedene že participacije, ki pa jih bodo z 31. decembrom ukinili. To pomeni, da bo vsem občanom še vedno zagotovljeno osnovno zdravstveno varstvo, druge storitve, ki pa bodo po vrednosti presegale njegovo predpisano raven, bo potrebno plačati iz lastnega žepa ali pa skleniti prostovoljno zdravstveno zavarovanje pri eni od zavarovalniških družb ter preložiti stroške zdravstvenih uslug na njihova ramena.

Ker bo to zavarovanje prostovoljno, se zanj prav gotovo ne bodo odločili vsi državljani Slovenije, dejstvo pa je, da bo tem nižje, čim več ljudi se bo odločilo zanj.

Katere storitve bodo še vključene v obvezno zavarovanje?

Določila v zakonu o obveznem zavarovanju se z novim letom ne bodo spreminjala, kar pomeni, da bodo prispevke za zaposlene še vedno plačevali delovne organizacije, za upokojece pokojninski zavod, za brezposelne republiški in za onemoglo občinski proračun. Obvezno zavarovanje bi moralo tudi vnaprej pokrivati 90% vseh stroškov v zdravstvu, zagotavlja pa vsaj osnovno zdravstveno varnost. Brez doplačil so namreč zavarovancem omogočeni vsi preventivni ukrepi v zdravstvu, zdravljenje poklicnih in nalezljivih bolezni, poškodb ter vsi nujni medicinski ukrepi. Popolno zdravstveno varstvo pa je iz tega naslova še naprej zagotovljeno šolajoči se mladini do 26. oz. 27. leta, ženskam pa storitve v zvezi z načrtovanjem družine.

12.000 tolarjev vas reši vseh skrbi

Splošna ocena, še preden so vse zavarovalnice dale na trg svoje ponudbe, je, da bo letna premija za popolno zdravstveno varstvo znašala okrog 12.000 SIT. V to zavarovanje bodo vključena doplačila k ambulantnemu in bolnišničnemu zdravljenju, za prevoze z reševalnimi vozili, zdravila in razne pripomočke. Plačevanje te premije najbrž ne bo možno v mesečnih obrokih, ampak v štirih, dveh ali enkratnem znesku. Na voljo bo še vrsta drugih, tudi cenejših paketov, ki pa bodo vključevali le posamezne olajšave, npr. doplačila za zdravila ali usluge v ambulantah in bolnišnicah.

Cene prostovoljnega zavarovanja pred dopla-

čili bodo za vse državljane enake; zaposlene in nezaposlene za upokojece in kmete, podjetnike in obrtnike. In v tem je razlika glede na prispevke pri obveznem zavarovanju, ko tisti z večjimi dohodki tudi več prispevajo v skupno blagajno. Prostovoljno zavarovanje pa ne bo potrebno za šolajočo se mladino, ki ima vse pravice v obveznem zavarovanju staršev, ter za vojaške in civilne invalide vojne. Zanje bo namreč razlika med obveznim zavarovanjem in dejanskimi stroški kril republiški proračun. Pravico do nujnega zdravljenja bodo imeli tudi vsi ljudje, ki ne bodo imeli sredstev za dodatno prostovoljno zavarovanje. V to kategorijo pa ne spadajo drugi invalidi, ki imajo sicer v obveznem zavarovanju pokrite vse stroške zdravljenja bolezni, ki je povzročila invalidnost, pri raznih operacijah ali zdravljenju novih poškodb pa bodo zdravstvene storitve morali doplačati ali pa se že prej prostovoljno zavarovati.

Kdaj se lahko prostovoljno zavarujemo?

Kadarkoli. Za omejeno ali neomejeno obdobje, vendar ne manj, kot za eno leto dni. To je ena od večjih ugodnosti, saj se lahko zavarujemo tudi naslednji dan po nezgodi, zavarovalnice pa ne smejo od kandidata za zavarovanje zahtevati nobenega potrdila o zdravstvenem stanju. Prostovoljno zavarovanje se lahko sklene pri poljubno izbrani zavarovalnici, saj le te ne smejo nikogar zavrtniti, zanesljivejši je manj tveganje pa je zavarovanje pri večjih družbah, ki imajo na voljo večji kapital. Zavarovanje prične teči naslednji dan po sklenitvi pogodbe, preneha pa z dnem, ko pogodba poteče. Če je zavarovanje sklenjeno za nedoločen čas, se na pogodbo vpiše samo začetni datum, podaljšuje pa se vsako leto.

Kaj svetovati upokojemcem?

Skupnost za pokojninsko in invalidsko zavarovanje preučuje možnost o sklenitvi kolektivne pogodbe za vse slovenske upokojece z eno od slovenskih zavarovalnic, saj je omenjena populacija največji uporabnik zdravstvenih uslug. SPIZ torej te možnosti ne zavrača, pred sklenitvijo pogodbe pa bo moral najti odgovore na nekaj odprtih vprašanj, med katerimi je eno najpomembnejših, kako in kakšne premije zaračunavati upokojemcem, da bo skupnost lahko krila stroške zdravstvenih uslug, hkrati pa ne preveč obremenila pokojnin. Zaenkrat torej le nasvet, da se ne izplača »na vrat na nos« sklepati pogodb, saj je zadeva v postopku reševanja, o vseh podrobnostih pa bodo upokojece pravčasno obveščeni preko sredstev javnega informiranja.

Zaenkrat osnovne informacije o novi zdravstveni zakonodaji. Če vas, bralci, zanimajo nove podrobnosti, pa nam lahko zastavite vprašanja (pošljite jih na uredništvo), na katera vam bomo poskušali odgovoriti že v prihodnji številki našega časopisa.

MATIC ROMŠAK

MEŠČANSKA KORPORACIJA ŽE URADUJE

Predzadnji Občan nam je prijazno objavil obširno informacijo, kako poteka denacionalizacija premoženja bivše Meščanske korporacije. Malo smo se hudovali nad tem, da je bilo doslej vloženih premalo zahtevkov, vendar se je stanje zadnji teden občutno popravilo. Upamo, da bo do novega leta vložena večina zahtevkov, tako da bomo dokumentacijo kmalu lahko predali denacionalizacijskim komisijam v uradni postopek. Sicer pa bomo to storili, kljub temu da še ne bodo oddani vsi zahtevki. Denacionalizacija je namreč možno izvajati tudi po delih, in to možnost bomo vsekakor izrabili. Kot smo v zadnjem prispevku plaho napovedali, lahko sedaj vsem, ki jih Meščanska korporacija zanima, sporočimo veselo novico, da smo med tem v prvem nadstropju občinske stavbe že uredili pisarno za sprejem strank v uradnih urah, ki bodo vsako sredo od 14. do 16. ure. Torej, če imate kakršnekoli težave pri zbiranju osebne dokumentacije pred vložitvijo svojega zahtevka, se zglasite v navedenem času v sobi št. 11, kjer vam bodo člani upravnega odbora društva nudili vse informacije in pomoč pri denacionalizaciji solastniškega deleža Meščanske korporacije.

IVANKA NOVAK

DOPISUJTE V KAMNIŠKI OBČAN

Dolina v naročju kalcita?

Krajanov Kamniške Bistrice in Godiča očitno nihče ne jemlje resno. Tudi njihove doline, ki preozka in preobremenjena ječi ob proizvodnji kalcita, nihče ne sliši. Nasilje Rudnika kalcita nad naravo in ljudmi ima pristo pot.

Do 15. septembra je imel Izvršni svet občine Kamnik čas, da prouči problematiko onesnaževanja Rudnika kalcita in pripravi strokovne predloge za sanacijo in postopno ukinitve proizvodnje in predelavo kalcita do leta 1994.

Šele 26. oktobra, ko je Odbor za sanacijo kalcita sklical sestanek, da bi preveril izvajanje sklepov, ki so jih sprejeli krajanji na zboru 30. junija letos, je IS pregledal dokumentacijo in premler problematiko onesnaževanja doline pod Kamniškimi planinami. Verjeli ali ne, IS je suvereno ugotovil, da ni pravi naslov za reševanje »Prške doline«, ampak bo treba potrkati na vrata različnih republiških ministrstev v Ljubljani. V znak dobre volje pa je izvršni svet zaključil pod št. 8., 9. in 10. (sprejeti tudi na zboru krajanov 30. junija) – **vzel na znanje**. Tako se je torej opredelil kamniški izvršni svet, vso zadevo pa je ocvetličal predstavnik občinskega sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja (zadolžena za ekologijo) z vzpodbudnimi novicami iz

prve roke: Rudnik kalcita je asfaltni dvorišče in posadil drevesa, saniral most, položil kanalizacijo, lovilce olj in maščob, izoliral filtre in tako dalje in tako naprej... Ker ekološka vlaganja niso poceni, bo Rudnik kaolina z njimi nadaljeval prihodnje leto.

Ob vseh naštetih (in nenaštetih) prizadevanjih Rudnika kalcita ni čudno, da je M. Kirn tako goreč v Kamniškem občanu napovedal trimast boj za »svoj Kalcit« proti nasprotnikom – krajanom, ki vsa prizadevanja Rudnika namenoma nečje videti, še najbolj pa jim zameri (?), da si bolj želijo turistični objekt in pošto kot kalcit? Pa to še ni vse, zadeva gorečnost Kalcita. Krajanom so poslali pismo, v katerem so njihove predstavnike (izvoljene na zboru krajanov) označili za Samomenovane, ki kot »odbor za sanacijo kalcita« zlorabljajo ime firme in zavajajo javnost, kajti (kot so zapisali v pismu) »organi Rudnika kalcita Kamnik niso imenovali nikakršnega odbora za sanacijo, ker za kaj takega ni potrebe«.

O vsem tem in še marsičem drugem se je govorilo na sestanku, ki ga je sklical »samozvani« odbor krajanov, da bi preveril razreševanje sklepov zboru krajanov. Udeležili so se ga prizadevi, odgovorni in vsi, ki bi lahko dali svoj delež čisti in zdravi dolini: predstavniki izvršnega sveta, inšpekcijskih služb in predstava občine Kamnik, pa predstavnik Zelenih Kamnika in

dr. Plut. Slednji naj bi po mnenju M. Kirna prihajal v prašno dolino po volilne točke in pripricvat (prepričane), da je potrebno Rudnik kalcita zapreti. Na sestanku sta bila prisotna tudi predstavnik Kalcita in predsednik Skupščine občine Kamnik. Prvi se je predvsem trudil še bolj okrepiti odločnost in avtoriteto Rudnika kalcita, gospodu Lavrincu pa je uspelo znižati »temperaturo«, ki se je med prisotnimi krajanji nevarno dvignila ob krepostni odločnosti Rudnika kalcita in opredelitvi izvršnega sveta ter sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja.

Radikalno, vendar ne prehitro in na silo!

Tako je menil predsednik skupščine in dodal, da je skrajni čas, da se izvršni svet zadeve resno loti. A najprej se je treba dogovoriti, kaj Kamničani pravzaprav hočemo od te doline in kaj se da storiti za njen prijazen razvoj. Stvari bo potrebno postaviti na nove temelje, saj so časi, ko je vsakdo lahko čaral z zrakom in prostorom, minili. Vzpodbudna razmišljanja so izkoristili predstavniki prizadetih krajanov in predsednika skupščine zaprosili, da v desetih dneh skliče vse **podpisnike sporazuma** iz davnega leta 1985. V njem so bile zapisane odločitve o znosni proizvodnji kalcita z ekološkimi in investicijskimi

skimi vlaganji, ki bi dolino in njene prebivalce obvarovali pred onesnaženjem. A je ostalo le pri lepih besedah in obljubah, proizvodnja kalcita pa je rastla; inšpekcijske službe pa so kljub protestu krajanov (da se proizvodnja kalcita krepo dviga preko dogovorjene količine leta 1985) prizanesljivo molčale.

Deset dni čakanja je proti desetletjem, ko so prizadeti krajanji ubirali zakonite poti za rešitev svoje doline, malo. Krajanji bodo zmogli še toliko strpnosti, da bodo dočakali srečanje in se na lastne oči in ušesa prepričali, koliko je Rudnik kalcita pripravljen storiti za sožitje v njihovi dolini. Toda preden se bodo začeli dogovarjati za nove temelje, bo moral Rudnik kalcita sprejeti upravičeno zahtevo krajanov, da se zmanjša obseg proizvodnje na leto 1985. **Sicer dogovarjanja ne bo!**

Naravno bogastvo si samo »zlati« hrib, za katerega se tako goreč zavzema Rudnik. Je tudi čist čist zrak in nebeški mir, ki ga krajanji že zdavnaj nimajo več. Pa čeprav ima vsako živo bitje pravico do zdravega okolja. Da o bistri vodi, ki nam jo podarja Kamničanom prav ta dolina, ne govorimo!

IVANA SKAMEN

O jari kači kamniške telefonije

Poslanke in poslanci, zastavite svoj vpliv!

Pismo pred vami ni posledica razočaranja in obupa nad dolgotrajnim in neučinkovitim razvozlavljanjem gordijskega voza kamniške telefonije. Nasprotno! Napisano je z namenom, da bi ljudje, ki imajo v občini vpliv in ugled, še pravočasno spoznali problematiko izgradnje telefonije in predvsem preprečili odliv premoženja v tuje roke.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Sklepi skupščine v zvezi s telefonijo, sprejeti 17. junija letos, še niso uresničeni. O ugotovitvah Komisije za revizijo izgradnje telefonskega omrežja v občini Kamnik smo že večkrat poročali. V tem sporočilu pa vas želimo seznaniti zlasti s tem, kakšne bodo posledice, če se pristojnosti Sklada stavbnih zemljišč v najkrajšem času ne prenesejo na našo komisijo.

1. 4200 telefonskih naročnikov je plačalo (bo plačalo) 58,8% vrednosti omrežja, 29% je družbenih sredstev, 12,5% pa je prispevala Pošta. Skupaj smo občani Kamnika prispevali 87,5% vsega denarja. Kapaciteta zgrajenega omrežja je 7928 priključkov, mogoče pa je priključiti še 5000 dvojčkov. Pošti torej ostane za prodajo okoli 3600 telefonskih priključkov in 5000 dvojčkov, vložila pa je le 12,5% denarja.

Z 31. decembrom 1992 bo po samoupravnem sporazumu med Skladom stavbnih zemljišč in PTT lastnik novozgrajenih telefonskih naprav PTT. Tržila bo z našo lastnino, mi bomo plačevali impulz, amortizacijo, davek.

2. Denar, ki smo ga vložili v telefonijo, mora ostati v Kamniku. Potrebujemo ga, ker imamo še veliko vasi, zaselkov, ki še nimajo telefona, pa tudi 1600 brezposelnih, slabe ceste; pred katastrofami, kot je bila letošnja suša, nezaščiten kmetijstvo.

3. Zakaj pogajalcem, kot sta SKG in Sklad stavbnih zemljišč, ne zaupamo?

– Z našim denarjem do sedaj niso ravnali gospodarno, kar je razvidno iz ugotovitev komisije po pregledu dokumentacije: niso ga obrestovali, brezobrestno so ga posojali PTT za izgradnjo poštnega poslopija na Duplici (ne samo to: iz dokumentacije ni razvidno, ali je bil denar sploh vrnjen).

– Investicija je bila vodena površno: kupljenih je bilo 16000 m odvečnih kablov.

– Investicija je bila vodena nestrokovno: nadzemska napeljava pogosto kazi krajino.

– Investicija je megalomanska: v skandinavskih deželah pride 44 priključkov na 100 prebivalcev, v Kamniku pa 60 priključkov.

PTT Ljubljana je imela v lanskem letu 550 milijonov SIT dobička, Kamničani pa imamo 1600 brezposelnih in precej zastarelo gospodarstvo. Želimo, da zastavite svoj vpliv in ugled za to, da se vprašanja v zvezi s telefonijo rešijo v korist Kamničanov.

Komisija za revizijo izgradnje telefonskega omrežja v občini Kamnik

Komisija je naivno verjela, da se bodo zadeve v zvezi s problematiko kamniške telefonije, potem ko je skupščina še pred poletjem sprejela sklep o predaji vseh pristojnosti njej, hitreje odvijale. Pa se ni zgodilo drugega kot da so se stvari zavile v skrivnostni molk. Pomagal ni niti protest na zadnji skupščini, ki so ga nekateri poimenovali s pamfletom, drugi pa s »pljuvanjem« po odgovornih. Med zadnje sodi tudi predsednik skupščine, ki pri »pljuvanju« ne želi sodelovati. Kulturno in razumljivo. Kulturno zato, ker se na odgovorne občinske gospe in gospe še s prstom ne sme pokazati, razumljivo pa tudi, saj med odgovorne sodi tudi sam. Že drugi mandat je predsednik skupščine in stvari okoli sklepanja pogodb in izgradnje telefonije so mu poznane precej dlje kot g. Windschnurerju, ki ni ne prvi ne zadnji v četi »bo-trov« pri gradnji kamniške telefonije.

Da ne bo pomote, »pljuvanje« po ljudeh tudi ni sredstvo komisije.

Sklep uredniškega odbora

Glede na pospešeno medijsko dejavnost političnih strank, ki se odraža tudi v Kamniškem občanu, je uredništvo na svoji redni seji sprejelo sklep, da ima vsaka politična stranka na kamniškem, v vsakem časopisu, pravico do brezplačne objave 45 vrstic (ena tipkana stran in pol, z normalnim razmakom). Nadaljnje objave v časopisu bomo zaračunali po veljavnem ceniku za obveščila.

je, da bi prišla zadevam do konca. Toda če govoriš »gluhim« in pišeš »slepim«, potem komisiji res ne preostane veliko drugih možnosti pri iskanju pravic občanov Kamnika. A komu je ljudstvo sploh mar?! Plača naj račune in molči. In debelo naj požre grenkobo, kajti v Kamniku je tovrstno »pljuvanje« – prepovedano!

V časopisu Finance (oktober 1992, št. 44) predstavljajo slovenski poštarji projekcijo razvoja Pošte do leta 2010. Med drugim je tudi zapisano: »...slovenski telefonski naročnik mora plačati zelo velik znesek za telefonski priključek, za telefonske impulze pa v primerjavi z Evropo in svetom zelo malo. Le naročnina je na približno enaki ravni. Struktura stroškov si zato prizadevamo spremeniti in o nujnosti spremembe prepričati tudi vlado. Če nam bo uspelo, bo naročnik za telefonski priključek odšel domala simbolično vsoto, plačati pa bo moral dejansko storitev telefonskega pogovora«.

Tako razmišljajo Slovenska PTT podjetja, ki želijo v korak z evropskimi. Svojo projekcijo bodo začela uresničevati že leta 1993.

Kako pa razmišlja Ljubljansko PTT podjetje? Verjetno – enako! Morda pa v tem grmu tiči zajec zapletov v kamniški telefoniji. Če se v Kamniku ne bo nič premaknilo, bo ljubljansko PTT podjetje že 1. 1. 1993 razpolagalo s kamniškimi telefonskim omrežjem in prostimi priključki. In kar se tiče simbolične cene telefonskega priključka? Nič lažjega! Vsi telefonski priključki (tudi prosti) so namreč že plačani! Slovenski poštarji bodo imeli, kar se vizije tiče, v Kamniku lahko delo.

IVANA SKAMEN

Smo stranka slovenskega naroda!

Smo politična stranka, ki je vzniknila iz ljudstva. Četudi obubožanemu, a svobodnemu, ostajamo zvesti. Smo stranka, ki nima denarja za odmevne promocije in velike plakate v duhu socialističnega realizma. Ne moremo si privoščiti reklamnih spotov na televiziji ne velikih obljub po radiu. Kot smo zapisali, smo stranka ljudstva, zato se vam želimo predstaviti kar v našem občinskem glasilu.

NDS (NARODNA DEMOKRATSKA STRANKA) je nastala iz SDZ, ki je bila ustanovljena leta 1988. Najpomembnejši cilji NDS so od njene ustanovitve dalje naslednji:

- vzpostavitev parlamentarne demokracije,
- osamosvojitve in suverenosti Slovenije.

Ker smo Slovenci najpomembnejši cilj – osamosvojitve – že dosegli, moramo vse moči usmeriti v uresničitev drugih ciljev.

Narodni demokrati pojmujejo **narod** kot življenjsko skupnost različno osebnostno oblikovanih ljudi, ki jih preveča **enotna zgodovinska zavest**. Smo za odprtost v vseh pogledih do drugih narodov. Zavedamo se, da sodelovanje z drugimi narodi na gospodarskem, kulturnem, političnem in drugih področjih predstavlja določeno mero izpostavljenosti vplivu in pritisku večjih sistemov in narodov. Zato zagovarjamo **oblikovanje jasnih narodnostnostrategijskih programov** na vseh pomembnih družbenih področjih, v katerih se mora jasno odražati posebna skrb za učinkovitost slovenskega gospodarstva, za jezik, kulturo in ozemeljsko celovitost.

Narodni demokrati priznavamo pomembno vlogo **slovenski vojski**, ki je ob nesebični podpori vsega slovenskega naroda leta 1991 izbojevala zmago za celovito osvoboditev in demokracijo slovenskega naroda.

Po prvih svobodnih volitvah in vzpostavitvi večstrankarskega parlamentarnega sistema je bil v Sloveniji odpravljen monopol vladajoče komunistične partije. Vendar pa so ostanki petdeset let grajenih struktur enopartijskega sistema tako trdno zasidrani v različnih družbenih podsistemih, da bo

potrebno kar nekaj demokratičnih volitev, da bo slovenski narod spoznal vse preobražence, ki se niso otesili preteklih miselnosti in prujugoslovanske usmerjenosti.

Cerkvi priznavamo njeno vlogo pri ohranjanju narodne identitete in prizadevanju za civilno družbo. Zavzemamo se za to, da bi imela v družbi tako mesto, ki bi ji omogočalo avtonomnost in nemoteno delovanje.

Clanska in volilna osnova naše stranke so vsi narodno demokrati misleči posamezniki, ki čutijo soodgovornost za blaginjo posameznika, družbe in naroda in ki želijo oblikovati takšno okolje, ki bo posameznikom in narodu omogočalo uspešno življenje. Ob tem se zavedamo, da lahko le gospodarsko uspešna družba posamezniku omogoči dostojno življenje.

Zavzemamo se za **tržno gospodarstvo, integralno tržišče in nadzirano lastninstvo**. Spodbujati želimo uspešna podjetja in zasebno prakso. V razvojni politiki bi morali imeti prednost uspešno in akumulativno podjetništvo, visoka produktivnost, inovativnost in vlaganje v ekonomski razvoj. Krepiti želimo stimulatивно davčno politiko, naložbe in razbremeniti posameznika.

Hočemo **uspešne družbene službe**, ki vzpodbujajo gospodarstvo in mu vračajo vložena sredstva. Zato se bodo te službe morale prilagoditi zaostrenim razmeram, tako kot gospodarstvo samo, in porazdeliti breme na vse družbene sloje.

Prihodnjim rodovom želimo zapustiti lepo in zdravo naravo. Človek je v svojem bistvu le enakovreden del narave, ne pa njen absolutni gospodar, zato moramo dojeti, da nam okolje ni dano zato, da ga izrabljamo, ampak da z njim živimo v sožitju.

Na volitvah bomo kandidirali samo tiste sodržavljane, ki bodo izjavili, da niso nikoli sodelovali s kakršno ali katerokoli tajno službo!

Kajti naša stranka ostaja stranka naroda!

FRANC SITAR,
Tajnik NDS Kamnik

Lojze Peterle v Kamniku

V okviru svojih predvolilnih obiskov je 27. oktobra prišel v Kamnik predsednik Slovenskih krščanskih demokratov in prvi predsednik vlade samostojne Slovenije Lojze Peterle. Svoj obisk je začel v Komendi in Mostah, kjer si je s predstavniki Občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov ogledal Glavarjevo knjižnico, Malensko-vo kmetijo in delavnico obrtnika Dolčiča.

V Kamniku je najprej pozdravil ostarele v Domu upokojencev, potem si je ogledal tovarno Sivilanit, ki s svojimi kvalitetnimi izdelki uspešno prodira na zahodni trg.

Glavni del obiska pa je bil namenjen srečanju z ljudmi, člani in simpatizerji SKD, ki je bilo v dvorani razstavišča Veronika. Začelo se je s kulturnim programom, v katerem so nastopili pevski zbor Franceta Gačnika iz Stranj pod vodstvom Dominika Krta, pevska Jožica Kališnik in Janez Majcenovič ter pianistka Marija Holcar.

V krajšem nagovoru je Lojze Peterle predstavil SKD kot stranko, ki je pripravljena sodelovati z vsemi, ki so za demokracijo, z vsemi, ki si prizadevajo za resnično obnovo Slovenije. Politično odgovornost za Slovenijo je treba zaupati tistim strankam in politikom, ki bodo Slovenijo vrnili v Evropo, ne pa tistim, ki še do danes niso pojasnili, kakšna je bila njihova vloga v Janševem procesu, kam so izginili partijski arhivi... Zato SKD ponuja kot kandidata za predsednika neobremenenega človeka: Iva Bizjaka. SKD je stranka treznih ljudi, ki si prizadevajo za uveljavitev Slovenije, za njen gospodarski, znanstveni in kulturni razvoj. Peterletova vlada si je prizadevala za tak razvoj, da ne bi bremenila naših otrok z dolgovi naše generacije. To je bila značilnost jugoslovanske politike. Zdajšnja vlada spet deli več, kot imamo. Tako bo nova vlada po volitvah spet začela od začetka. Zaradi nerealnih plač nekaterih so bile ustavljene gradnje cest, telefonskega omrežja. Jasno pa je tudi, če bodo naši izdelki obremenjeni s previsokimi stroški, ne moremo biti konkurenčni na svetovnem trgu. Potrebni pa so tudi močni in samostojni sindikati, ki jasno vedo, za koga in za kaj se zavzemajo.

Prihodnost Slovenije je odvisna od ljudi, ki jih bomo izvolili v državni zbor, v državni svet. SKD računa na 20 do 30 odstotkov glasov. Tako bi lahko s koalicijskimi strankami sestavili vlado. Za normalno življenje bo

treba vrniti po vojni odvzeto premoženje, prenoviti gospodarstvo in banke, uveljaviti zakonitost. Slovenija ima za normalno življenje dobre pogoje: delavne in podjetne ljudi – celo garače –, ki so poštene in dobro šolani. Potrebujemo čas in treznost v zahtevah. Podpreti je treba tiste gospodarske panoge, ki nam bodo najprej vračale vloženo in se jih tudi dolgoročno izplača podpreti: del industrije, kmetijstvo, obrt, turizem, promet. Odgovornost volivcev je zelo velika: nova vlada mora imeti trdno oporo v parlamentu, da bi lahko štiri leta mirno delala. Nepartijsko vlado so pripravljene podpreti s kapitalom tudi slovenski podjetniki po svetu.

Iz pogovora, ki je sledil predstavitvi volilnega programa SKD, je bilo vidno, da s sedanji-mi ukrepi vlade in zakoni, ki jih je sprejela skupščina, nismo zadovoljni. Vprašanja in negativna mnenja so se nanašala na razmeroma poceni pridobljeno državljanstvo nekaterih in na težave, ki jih imajo Slovenci po svetu, da bi bili naši državljani. Sporen je tudi zakon o vračanju po vojni odvzetega premoženja. Po njem društva, ki so preživela vojno (če ne kar dve, kot npr. kamniška Lira, kot je povedal Janez Majcenovič), ne bodo dobila nazaj svojih prostorov. Če se zakon ne spremeni, bo prvo slovensko peysko društvo Lira, ki prav te dni praznuje 110. obletnico delovanja, še naprej brez lastnih prostorov, ki jim jih je odvzel že okupator med vojno, njihov odvzem pa je potrdila tudi vojna oblast. Nezadovoljstvo vzbuja pred kratkim sprejeti zakon o posebnih ugodnostih za poslance. Del vprašanj se je nanašal tudi na koncesije, ki so mogoče v nekaterih javnih službah.

Na vprašanja so odgovarjali tudi kamniški republiški poslanci in domžalski predstavnik v republiškem parlamentu: Jože Berlec, Ervin A. Schwartzbartl, gospa Žerovnikova ter Jože Lesar, član republiške komisije za varstvo

okolja in urejanja prostora. Opozarjali so na to, da so zakoni takšni, kot so, tudi zato, ker 13 odstotkov poslancev, kot jih imajo SKD v parlamentu, ne more izsiliti drugačnih. Jože Lesar pa je posebej poudaril, da si je kamniška občina prav s koncesijo dobro uredila problem, ki ji ga je

zapustil prejšnji izvršni svet, problem odpadkov.

SKD je torej stranka treznih ljudi, ki ve, kako naprej. Od volivcev pa je odvisno, ali želijo trezno in v prihodnost usmerjeno politiko.

MARJETA HUMAR
ALENKA MAGISTER

Volilni razglas socialistov

Slovenija, odprta in varna vizija socialistov

Spoštovane sodržavljanke in sodržavljani: 6. decembra bodo volitve za NOVO VIZIJO RAZVOJA slovenske družbe in države.

Vabimo vas socialisti, tisti, ki smo predlagali plebiscit o osamosvojitvi Slovenije in začrtali slovensko pot. Državo imamo. Imamo pa tudi jasne cilje:

RAZVOJ naj bo pravljen za lego, velikost in že doseženo stopnjo razvitosti Slovenije. Socialisti vemo: za Slovenijo sta pomembnejša dva milijona izobraženih glav kakor štirje milijoni pridnih rok.

– **POŠTENO VREDNOTENJE DELA**, ki ne razlikuje med fizičnim in intelektualnim delom. Sleherni prispevek k splošni blaginji družbe je pomemben.

– **ZAGOTAVLJANJE DELOVNIH MEST** mladim, prodornim, podjetnim, ustvarjalnim. Ohranjanje delovnih mest in varstvo zaposlenih. Zato: manj denarja za vojsko in državno uradništvo in več denarja za izobraževanje in socialno varnost.

– **KAR NAJBOLJ IZOBRAŽENO PREBIVALSTVO**. Samo na ta način si bomo zagotovili razvoj in blaginjo, samo dobro izobraženi si bomo zagotovili ustrezno mesto v Evropi in svetu.

– **OBOROŽENA NEVTRALNOST**, ki nam lahko zagotovi primerno mesto v evropskih političnih, pa tudi gospodarskih povezavah. Slovenska vojska naj bo majhna, učinkovita in varčna.

– **PRAVNA DRŽAVA**, ki zagotavlja uresničitev teh in drugih razvojnih ciljev: zagotavlja občo, a tudi socialno varnost vseh državljanov in upošteva različna hotenja ljudi za dostojno življenje.

Predsednik
Socialistične stranke Slovenije – Občinski odbor Kamnik
JANKO BLAGŠIČ

Spoštovana razočarana Kamničanka

Zeleni Kamnika vas vabimo v svoje vrste, ker nas je veliko premalo za vse napake, na katere nas opozarjajo Kamničani. Vseeno pa se vam oglašamo, ker ste nas klicali. Tudi mi smo že zdavnaj opazili nered pri parkiranju na celotnem območju mesta in smo že veliko naredili, da se Kamnik ne bi spremenil v »zanemarjeno selendro«.

Spoštovana gospa razočarana Kamničanka, priznati moram, da verjetno še noben član Zelenih Kamnika ni gledal po balkonih, ker ne vemo, če je tako početje dostojno, zato bi bilo bolje, da bi se zaradi tistega balkona obrnili kar na inšpekcijsko službo ali Policijo. Prav tako bi bilo najbolje storiti za brezvestno parkirane avtomobile, ker imajo omenjene službe za kaznovanje veliko večje pristojnosti.

Gospa razočarana Kamničanka, hvaležni smo vam za posredovano obvestilo, vabimo pa vas, da nas obiščete v uradu ali pokličete po telefonu; radi vam bomo prisluhnili. Mnenja smo, da je tak način, komuniciranja veliko boljši kot preko sredstev obveščanja.

ZELENI KAMNIKA

Narodni demokrati o »vroči liniji«

CATV IMPULZ je v torek, 20. oktobra, pripravila oddajo Tor-kova vroča linija, v kateri je predsednik Skupščine občine Kamnik g. Maks Lavrinc odgovarjal na telefonska vprašanja občanov.

Ne glede na vsebino vprašanj, tudi provokativno, si je predsednik skupščine dovolil oddajo izbrati za propagiranje sebe in svoje stranke v predvolilnem času.

Narodni demokrati menimo, da je tako početje nedopustno, ker s tem izrablja svoj položaj nadstrankarskega poslanstva v skupščini in postavlja sebe in svojo stranko v privilegiran položaj nasproti drugim kandidatom in strankam.

Hkrati, pa s svojim dejanjem rši ustavno določilo enakosti občanov in troši denar davkoplačevalcev za strankarske namene.

Zato menimo, naj LDS, katere član je g. Lavrinc, plača promocijo po tarifi, ko jo je CATV IMPULZ predložila vsem strankam.

IZVRŠNI ODBOR NDS

Spominska obeležja — da ali ne?

Zdaj, ko so spomeniki prejšnjim oblastnikom povečini podrti, so se začeli množiti »predlogi« za postavljanje novih novim oblastnikom. Nekateri zato (spet!) vzdihujejo: »Zgodovina se ponavlja!« — Ne vem, kdo si je izmislil ta (jalov!) izrek; saj »zgodovina« pri tem ni nič kriva! Krivi so (neki) ljudje, ker pač delajo (ponavljajo) iste napake!

Zelo neumno je, če drug drugemu razbijamo, krademo, podiramo... se gremo torej nekakšen satanski ringaraja! Jaz bi stare spomenike »le dopolnil« s pripisom; npr.: Ta spomenik — in še marsikaj drugega! — so si v svojo čast in slavo — a na račun delavcev! — postavili nekdanji mogotci. — To resnico (pravo plat medalje!) pripisali zatirani in izkoriščani delavci v spomin in opomin potomcem, da ne bi spet kdaj postavljali spomenikov novim lopovom, nič boljšim, kot je bil tale tu!

Mislím, da so se nekateri (zdajšnji ikonoklasti) »vrgli« s tako ihto na neke spomenike zato, ker bi radi »ubežali« pred sramoto in odgovornostjo vsled storjene škode, pri kateri so mnogi sodelovali! (»Držali vrečo«!) Predlagam, da ne verjamete (prebarvanim) »novim mesijam«, da ne nasedate »novim« domislilcem (zablodam), da ne popuščate »novim« težnjam (pritiskom), pa od katerekoli strani (osebe, stranke) bi prihajale!

Pri vseh stvareh, torej tudi pri postavljanju spominskih obeležij, je bolje biti skromen! Dokler ima naselje le nekaj znamenitih oseb, še gre. (»V tej hiši je bil rojen ta pa ta...«) — Kako pa bi bilo, če bi začeli vzdavati plošče na ljubljanski porodnišnici?

Kar se pa poklicev tiče, ki zaslužijo spominsko obeležje, pa tole: Če ga postavijo enemu, potem ga je treba vsem. (Ne le tistemu, ki je bil v vladajoči klik!) Zato je dosti bolje (v vseh pogledih!), če te »stvari« napišejo v knjigah, v prospektih za ta kraj, natisnejo na razglednicah, itd.

In kakšna obeležja bi jaz postavil? (Pravzaprav bi jih že davno postavil, če...)

1. primer: »V tem hlevu je vse do l. 1987 živel in delal konj Miško. Bil je zadnji konj v tej vasi! Zanj je zgledno skrbel in z njim spoštljivo ravnal priden kmet Janez Slovenec.

Hlev, kakršen je bil nekoč, Miškovo okostje ter vsa njegova oprema, razni vozovi, kmečko orodje, bojna oprava prednikov in še mnogo drugega... na ogled vestnim in skrbnim potomcem!« (Zgled: Mamut ob Nevljici pri Kamniku!).

2. primer: »Tukaj je živel in delal do l. 1955 kovač Jaka Iskra. V tem kraju je bil zadnji predstavnik tega spoštovanega več tisoč let najpomembnejšega poklica! Kovačnica je ohranjena takšna, kakršna je bila v njegovem času! (Z vsem orodjem in mnogimi izdelki!).

Ta pomembni spomeniki slovenskega naroda ohranili in bodo zanj vedno skrbeli: 1. modri potomci; 2. muzeji Slovenije; 3. etnografsko društvo; 4. društvo zgodovinarjev; 5. turistično društvo; 6. zveza obrtnikov; 7. univerza Slovenije; 8. institut za narodoslovne spomenike; 9. institut primerjalne starozitnosti; itd.!

3. primer: »Tukaj je živel... kolar Miha Jesen...«

Je to pisanje satira? — Ali pa je trpek utrinek v razmišljanju razmišljajočega in zaskrbljenega?!

MARIJAN SLEVEC

Čemu tako?

Se vama ne zdi, g. Ivan in g. Matevž da vajino pisanje v Kamniškem občanu seje nejevoljo in jezo med ljudi?!

Nikoli nič prijaznega, veselega ali spodbudnega! To nas ne zbližuje in ne osrečuje. Ljudje si želimo mir, prijateljstvo, dobro voljo in medsebojno zaupanje.

Nedaleč od nas divja huda vojna. Ljudje izgubljajo svoje najdražje, imetje, VSE.

Vsi, ki smo preživeli grozote druge vojne, tako ali drugače, želimo, da se nikoli več ne bi ponovila.

Bodimo srečni in hvaležni, da je zadnja vojna trajala le kratek čas! Delujmo strpno, pa nam bo tudi življenje lažje!

ROZKA LAVRINC

Odgovor na delegatsko vprašanje

Odgovor na delegatsko vprašanje Marka Zadrgele glede oskrbe s pitno vodo na področju Komende, Most, Suhadol

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale je vzdrževalec sistema »Krvavec«, ki poleg omenjenih naselij napaja še Cerklje, del Brnika, Vodice, Bukovico, Šinkov Turn in Mengeš. Sistem v normalnih razmerah obratuje s kapaciteto 85–90 l/sek., kar zadostuje za normalno oskrbo ca 35.000 prebivalcev, ki prebivajo na tem področju.

V začetku meseca avgusta letošnjega leta smo opazili prvo večje usihanje zajetja, saj je njegova kapaciteta padla na 72 l/sek.. Glede na nastalo situacijo smo iz sistema izključili področje Mengša, kateremu smo začasno dobavljali vodo iz domžalskih črpališč, ter tako omogočili, da je »krvavski sistem« kolikor toliko normalno obratoval. Ker je bil položaj glede na trajajočo sušo še slabši, saj je kapaciteta zajetja na Krvavcu padla 20. septembra na kritičnih 48 l/sek., smo iz sistema izključili še področje do Most, ki smo mu začasno dobavljali vodo iz domžalskih črpališč. Ker je to za sistem kritična točka, smo za področje Vodice, Šinkovega Turna in Kosez, kjer je bilo pomanjkanje vode največje, ustanovili krizni štab. Nekako v tem času se je na področjih, kjer se prebivalstvo oskrbuje z vodo s Krvavca, pojavil bacil »lambia«. Ker se redna preiskava vode na ta parameter ne raziskuje, smo skupaj z Zavodom za socialno medicino iz Kranja, ki redno zasleduje kvaliteto vode iz krvavškega zajetja, takoj pričeli raziskave tudi v tej smeri in prebivalstvo obvestili, da je potrebno vodo začasno prekuhavati. Sum, da je bacil prišel z vodo, je bil upravičen, vendar analize tega niso potrdile. Na srečo je sušno obdobje počasi izgubljalo svoje moč, pojavile so se padavine in celoten sistem od 20. okt. normalno obratuje.

Glede na dogodke in težave, ki smo jih doživljali v letošnjem poletju, predvidevamo naslednje ukrepe v začetku leta 1993:

1. Izdelava tretje vrtnice na zg. zajetju, kar bo omogočilo izločitev drenažnega sistema in s tem tudi vpliv površinskih vod.

2. Priprava programa postopne zamenjave vodovodnih cevi, saj je obstoječi vodovod iz salonitnih cevi, s starostjo več kot 35 let.

Pri tem vas moramo obvestiti, da smo prvih 200 m vodovodnih cevi med vrtnicami in drenažnim zajetjem zamenjali že v letu 1992.

Direktor:

JOŽE DUHOVNIK, dipl. ing. gradb.

Kaj bo s prevaranimi in ogoljufanimi delavci iz Utoka?

Ostali smo brez pravic po tolikih letih dela. Kam so šle milijarde, ki so se pred nekaj leti obdale po besedah takratnega direktorja Horsta Hafnerja? Sedaj na račun Utoka rastejo zasebna podjetja kot gobe po dežju. Delavci brez zaposlitve pa moramo to moč gledati. Ni mogoče več, prehudo je!

Naj opišem svoj primer:

Po 22 letih poštenega dela v Utoku (Konfekcija) so me ob »divji privatizaciji« vrgli iz službe. Dali so me na Zavod za zaposlovanje, kjer sem dobivala 9300 SIT pomoči. S tem se ne da živeti. To je bilo samo 6 mesecev pred mojo starostno upokojitvijo. Za leto 1992 nisemo dobili regresa za dopust, ki nam je ostal neizrabljen v podjetju. Nova lastnika Konfekcije sta zaposlila tiste delavke, ki so jima bile po volji, drugi pa naj bi bili tiho. Zelo mi je žal tiste naše Konfekcije, ker smo bili dober kolektiv. Kar naenkrat se je pri prizadevanju vodilnih vse sesulo in ostali smo na cesti. Tudi direktor Konfekcije si je v Utoku obdržal delovno mesto! To se mi zdi do skrajnosti nepravilno in nepošteno.

24. novembra 1992 bom izpolnila pogoje za upokojitve. Dobila ne bom niti odpravnine za pošteno dvaindvajsetletno delo (delovnih let nima dovolj, ker sem bila zaradi svojih štirih otrok kar nekaj let doma). Sem pa tudi invalid 2. stopnje. Moj primer ni osamljen, vsaj dva invalida 2. kategorije sta v Utoku Konfekciji doživela enako usodo kot jaz. Kje so bivši sindikati, ki so toliko obljubljali, da nam bodo pomagali?

HELENA VRHOVNIK

PLESNI KLUB-KAVARNA-DISKOTEKA LIFE

TEN TEN CENTER DOMŽALE, tel. 712-067

DNEVNA PONUDBA — Kavarna, možnost rezervacije za poslovne sestanke in seminarje, možnost predstavitev prodajnega ali proizvodnega programa, koriščenje avdio-video opreme

NOČNI PROGRAM — Plesni klub (plesne šole, tečaji, srečanja...) glasbeno zabavne prireditve, komercialne prireditve, zabavna srečanja

POSEBNOST PONUDBE — Trije različni ambienti (klet, prtiličje, galerija, terasa, vrt), dva glasbena ambienta z lastnim plesiščem (klet, prtiličje), možnost rezervacije z lastnim programom in vvhodom (najem spodnje disko-teke za poslovna in družabna srečanja)

PLESNI PROGRAM OB PETKIH IN SOBOTAH — NA-STOPI PLESNIH PAROV IN SKUPIN
DODATNI GLASBENI PROGRAM:

- v petek, 13. novembra, POP DESIGN
- v soboto, 14. novembra, skupina UREDU (Demokrati Domžalam — Kacin — Bavčar)
- v petek, 20. novembra, pevka SENDI
- v soboto, 28. novembra, predstavitev LDS stranke z ansamblom AGROPOP

Delegatsko vprašanje Izvršnemu svetu

Poslovanje Rudnika kalcita Kamnik, obrata v Stahovici, povzroča krajanom Krajevnih skupnosti Stahovica in Godič toliko in takšne nevesčnosti, da so se nezadovoljni krajanje 30. 6. spet sestali in sprejeli vrsto odločnih zahtev, da bi dosegli izboljšanje neustreznega stanja, zlasti na področju preveč obremenjenega okolja. Te zahteve so bile javno objavljene v Kamniškem občanu 22. junija in so zato javnosti in oblastem znane.

Nezadovoljstvo krajanov ni od danes. Že ob sprejemu zazidalnega načrta SP-1 Stahovica je bil 21. februarja 1986 podpisan Samoupravni sporazum med krajevnima skupnostima Kamniška Bistrica in Godič, tedanjim Rudnikom kaolina in kalcita Kamnik ter Izvršnim svetom SO Kamnik. Sporazum naj bi domačinom prinesel ob vseh tegobah vsaj nekaj ugodnosti (npr. ustrezno vzdrževano cesto in pločnike...)

Krajanje Stahovice in drugi bližnji in daljni sosedje RKK zdaj javno ugotavljajo, da obljube ostajajo na papirju, da se stanje celo poslabšuje in da se občinski izvršni svet za težave tukaj živčih ljudi praktično ne zmeni.

Zato Izvršni svet SO Kamnik sprašujem, zakaj ne nadzoruje (ne)izvajanja omenjenega samoupravnega sporazuma (kar je dolžan tudi po določbah 7. člena tega sporazuma). Zakaj se ne poglobi v reševanje težav, ki jih ima nekaj sto v tem delu naše občine živčih krajanov, zakaj ne ukrepa.

Prizadeti krajanje so od občinske vlade zahtevali, da jih do 15. septembra seznanijo s postopkom in roki sanacije ter načinom zaprtja in predelave proizvodnje. Pričakovali bi, da jim bo le-ta do roka posredovala vsaj svoje videnje rešitev dolgoletnih težav, če se že s predlogi krajanov ne strinja. Občinski izvršni svet pa molči. Sicer je na 123. seji 22. septembra med drugimi obravnaval tudi poročilo Komisije za varstvo okolja o stanju delovnega in bivalnega okolja v podjetju Rudnik kalcita Kamnik (poročilo je na obravnavo čakalo od decembra l. 1991), vendar je občinska vlada poročilo in ugotovitve Komisije za varstvo okolja le sprejela. Edino zadovoljitev je dobila občinska ekologinja, naj sprejete ugotovitve dopolni z najnovejšimi ugotovitvami in stališči. In nič drugega!

Občinski izvršni svet konkretnih ukrepov torej tudi z zamudo ni sprejel. Pa bi jih moral — tudi zato, ker tudi sestanek predstavnikov prizadetih krajanov, IS in Rudnika kaolina, ki ga je 14. septembra sklical direktor RKK g. Matevž Kirn, ni dal rezultatov, še posebej pa zato, ker s stališči do zahtev krajanov, kot jih je direktor RKK objavil v Kamniškem občanu, 22. julija, nihče ne sme biti zadovoljen.

BRANKO NOVAK

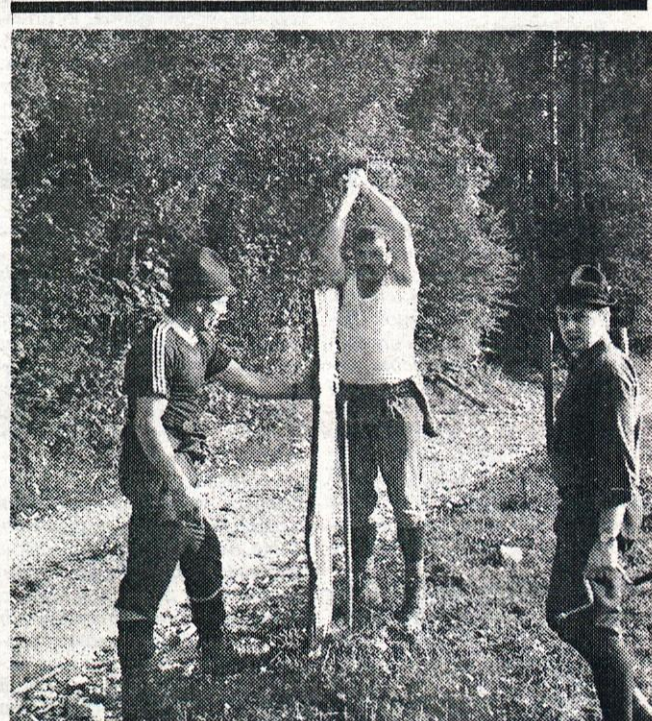
Pobuda Zelenim Kamnika

Oglašam se vam iz daljne Kanade. Naj preidem takoj k stvari, zakaj sploh pišem. Rada bi sicer poslala pismo na kamniške ZE-LENE.

Nedavno smo se vrnili s prijetnega obiska v Sloveniji. Največ časa smo prav gotovo preživeli v kamniški občini — med Križem in Suhadolami. Prijetni, lepo urejeni vasi, navadno tudi zelo mirni, razen ob veliki tradicionalni veselici, ko na Križu igrajo Slaki. Križani postanejo najbolj razburjeni, ko se pogovor začne o tisti najbolj pereči točki sredi vasi, kjer živijo cigani. Kdo ve, koliko preprirov je že bilo zaradi odpadkov, umazanije in parkiranih tovornjakov, da sosedje niti peš ne morejo mimo. Upravičeno godrnjajo tudi zaradi grdega videza okolice hiše, kjer živijo; motijo jih tudi kemikalije, ki prav gotovo tečejo iz avtomobilskih akumulatorjev in raznih sodov okoli hiše. Širi se neprijeten vonj in škodo delajo tudi zemlji.

Radi se spominjamo Slovenije in njenih lepot, ko se vrnemo v Kanado. Zdi pa se mi, da je na Križu urejanje okolice in s tem tudi ekološko vprašanje precejšen trn v peti vaščanov, zato se obračam na Zelene v Kamniku in upam, da bodo zmogli kratko pot do Križa in se o vsem prepričali. Če pa bodo še kaj vprašali okrog sosedov, bodo imeli gotovo polna ušesa.

IVANKA BREMSŠAK

Lovci lovske družine Stahovica so se sredi septembra lotili doslej največje akcije za zavarovanje kmetijskih površin pred škodo, ki bi jo povzročila divjad.

Pri kmetu Lojzetu Jagodicu in Lenartu na Rebri visoko pod krvavskimi pašniki so postavili okrog 2000 m električne ograje, ki jo bo napajal električni pastir.

Prispeval ga je kamniški Kozorog, ki upravlja del lovišča na tem območju. Kmet Jagodic pa je pripravil okrog 250 kostonjev kolov. »Za Veliko noč sem na naših pašnikih našel preko sto muflonov,« pravi Lojze in pristavi, da je zelo hvaležen lovcem, ki so sodelovali v tej akciji.

F. SVETELJ

Ljudska pesem na Komendskem

Prireditelji Glavarjevih večerov so 25. oktobra popoldne v komendski večnamenski župnijski dvorani (kapeli) pripravili tretji kulturno-umetniški večer. Posvetili so ga ljudskemu blagu v komendski župniji in okolici.

Tega je v svojem zelo temeljitem predavanju prikazala prof.

Anda Peterlin, rojena v Podborštu pri Komendi. Številni poslušalci, ki so do zadnjega kotička napolnili prostorno dvorano, so s posebnim zanimanjem prisluhnili njenemu opisu ljudskih šeg in navad skozi vse leto, običaje, ki so spremljali cerkvene in druge praznike, poljskih in domačih opravil, ki že tonejo v pozabo.

Prof. Peterlinova je tudi izbrala ljudske pesmi in pripovedke, ki jih je potem recitala komendska umetniška skupina Kaj ti mar (Nuša Kern, Miro Pogačar, Jani Zadržal in Darko Mavsar). Povedali so deset ljudskih pesmi, ki so jih peli in pripovedovali na Komendskem in v okolici (v našem koncu se jih je največ ohranilo v ljudskem spominu v Žejah), in troje pripovedk, ki jih je zapisal zbiratelj ljudskega blaga ter krajevni zgodovinar Andrej Mejač iz Komende. Med ljudskimi pesmimi je še posebej navdušila o Ropretu iz Kaple vasi.

Pred njihovim nastopom in med njim je pevka Nuša Fujan iz Most, oblečena v narodno nošo, zelo občuteno zapela pesmi iz knjige Pesem slovenske dežele Da Jezusa trpljenje polajšano bo in slovensko narodno Mladi pastirček.

Še posebej toplo sprejeti in pozdravljeni gostje večera so bili Kamniški koledniki: citrar Tomaž Plahutnik, baritonist Janez Majcenovič in basist Rok Lap, rojen v Nasovčah pri Komendi. Pevca sta zapela kar devet pesmi, dvorano pa so napolnjevali čudoviti zvoki citer, ki jih zna iz svojega instrumenta zvabiti Tomaž Plahutnik. Na citre je spremljal tudi Nuša Fujan, ko je pela ome-

njeni pesmi.

Kot višek večera je zazvenela še tretjič doslej (prvič pri blagoslovitvi kapele na Kredarici, drugič pa slovenskim oficirjem in vojakom) v duetu pesem o slovenskih zvonovih, ki jo je uglasbil Tomaž Plahutnik sam.

Prireditvi so poseben čar dajala dekleta v narodnih nošah in Jernej Štupar (Vrtačnik), ki so obiskovalcem postregli s kruhom in soljo.

Vsi nastopajoči so se izredno potrudili. Kako hvaležno so poslušalci sprejemali njihove nastope, so kazali navdušeno ploskanje ter ganjene oči. Tako odmevnega in lepo sprejetega kulturno-umetniškega dogodka Komenda še ni doživela po predstavitvah igre o Petru Pavlu Glavarju Najdenček. Prireditelji so bili veseli, da so ljudem pripravili nekaj domačega, iz nekdanjih časov v komendski fari in okolici, za adventni čas pa že imajo v mislih podobno prireditev: Božič na komendskem.

Zamisel o Glavarjevih večerih, posvečenih spominu in delu znamenitih Komendčanov, našim krajem, navadam in običajem ter njih pozitivni, pa tudi sedanjim perečim vprašanjem, ki zadevajo vse župljane, že rojeva uspehe, Komendsko pa doživlja nov kulturni razcvet, kakršnega si zaradi svoje slavne preteklosti in vsega, kar je tu živelo, tudi zasluži.

Prisluhni ljudem in njihovem notranjemu čutenju, pa ne boš zgrešil, naj velja za prihodnost!

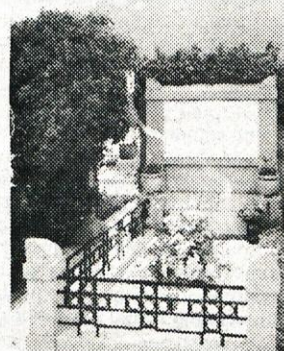
JOŽE PAVLIČ

Grob pesnika Antona Medveda urejen

Dne 24. avgusta 1913 so postavili Kamničani svojemu pesniku Antonu Medvedu nagrobnik, odlično delo ak. kiparja prof. Svitislava Peruzzijsa. Takole so pisali takrat naši dnevniki: »Slavnost je bila impozantna. Nihče ni take pričakoval. 500 ljudi na pokopališču, od tega kakih 200 došlo iz Ljubljane, to govori dovolj. Ves Kamnik brez razlike stranke je bil odet v zastave. Kamnik je pač pokazal, da ve, kaj hrani v svoji domači grudi.« Med številnimi slavnostnimi gosti ter predstavniki različnih organizacij in uradov sta bila tudi pisatelj in pesnikov intimni prijatelj ter dobrotnik Franc Saleški Finžgar in Izidor Cankar. Govornika sta bila prof. dr. Ivan Grafenauer, ki je opisal in visoko ocenil pesnikovo literarno delo, ter pisatelj Josip Lovrenčič, ki je v svoj govor vpletel številne pesnikove stihove.

Takratni kamniški župan zdravnik dr. Julij Dereani, kateremu je spomenik izročil v varstvo predsednik pripravljalnega odbora prelat Janez Kalan, je obljubil, da »bo mesto Kamnik čuvalo nad Medvedovim grobom kot nad biserom, kajti s tem, da bo pesnika častilo, bo častilo samo sebe.«

Nagrobnik je bil že precej časa v skoraj razpadajočem stanju in nujno potreben obnovitve. Sedaj je obnovo s pomočjo kamniške občine, Zavoda za

spomeniško varstvo Kranj.

Prelepo cvetje sta poklonila pesniku vrtnarski mojster Tone Flere in njegova soproga Pavla, kamnoseška mojstra Alojzij in Boris Ciglič sta brezplačno očistila marmorni relief in delno obnovila napise, kamnito ograjo je opeskal in očistil konservator Grega Moser iz Ljubljane, postavilo pa jo je Komunalno podjetje Kamnik. Vsa dela so opravljena strokovno in z vidnim spoštovanjem do pesnika, za kar gre iskrena pohvala in zahvala vsem omenjenim. Upamo, da bo nagrobnik v prihodnje primerno vzdrževan, kar je zagotovil kamniški župan Maks Lavrinc v zvezi z obljubo dr. Dereanija, dano pred skoro osemdesetimi leti.

Dr. SVETOZAR FRANTAR

Peter Pavel Glavar si zasluži lepši grob

Trebanjsko čebelarstvo je 17. oktobra že petič povabilo člane svojih čebelarskih družin na tradicionalno srečanje na Lanšprežu. Ker je bilo srečanje na tem za Komendčane vsega spoštovanja vrednem kraju – v kapeli sv. Jožeta namreč počivajo posmrtni ostanki Petra Pavla Glavarja in njegovega krušnega brata generala Jerneja Basaja – in ker so se med čebelarji trebanjskega čebelarskega društva ter komendskimi spletni številne prijateljske vezi in lepo sodelovanje, so se srečanja udeležili tudi predsednik čebelarske družine s komendskega območja Stane Jenko z Gore, botra komendskega čebelarskega prapora Anica Dolčič iz Most pri Komendi in boter komendskega čebelnjaka njen mož Ivan Dolčič ter podpisani občudovalec P. P. Glavarja.

Srečanje je bilo v prvi vrsti strokovnega pomena. Vrstila so

se poročila o delu in prizadevanjih posameznih čebelarskih družin, o vzgoji in izobraževanju mladih čebelarjev, o boleznih hude gnilobe, ki zelo močno redči čebelje družine v panjih in zaradi nje čebelarje tarejo velike skrbi, o razvoju čebelarstva kot kmetijske panoge. Najbolj zaslužni domačim čebelarjem so podelili priznanja Antona Janše. Srečanje se je na koncu, kot običajno, ob medicini, klobasah, dobri domači kapljici in poskočnih zvokih trebanjskih muzikantov, spremeni v prijateljski pogovor, petje narodnih pesmi in kovanje novih načrtov.

Med njimi še posebej o nadaljnji obnovi Glavarjeve kapele v neposredni bližini sindikalnega doma kazenskopoljševalnega doma Dob, v katerem je bilo srečanje čebelarjev. Ti so se zagnane Komendčane vsaj spomnili v besedi in za obnovo njegovega posmrtnega bivališča namenili svoj dar, večini gostov, ki prihajajo v ta dom, pa je kapela in P. P. Glavar verjetno deveta brigada. Če človek pozorneje pogleda obe

stavbi ter še hiško malo stran od kapele, vidi čudno, kar grozeče nekladije med njimi. Kapela brez vrat in oken deluje prav zastrašujoče, posebno v takšnih popoldnevih, kot je bilo na dan srečanja čebelarjev, ko je lilo, treskalo in se bliskalo na vso moč. Sindikalni dom je obnovljen in dozidani Glavarjev hlev, lepo posestvo pa obdelujejo stanovalci KP Dob. Človek se še najbolj razveselili ženice, ki se spominja nekdanjih časov, mogočnega Glavarjevega kozolca in lip ter kostanjev iz tistega obdobja. Škoda, da tako lep kraj na vzpetini sredi dolenskih gozdov, kot je Lanšprež s svojo bogato zgodovino, doživlja tako žalostno usodo. Od Glavarjeve skrbno obnovljene graščine je ostalo le nekaj kamenja, ki ga »k sreči« prešča grmovje, da ne bode tako v oči.

To so hoteli spremeniti čebelarji iz trebanjskega društva ob podpori slovenskega čebelarskega vodstva in komendskih kolegov ter še zlasti prizadevanjih pokojnega komendskega župnika in

častnega dekana Viktorijana Demšarja. Ustanovili so poseben odbor za obnovo Glavarjeve kapele, ki ga vodi Jože Pavšič iz Trebnjega. Obnovo in denarna sredstva zanjo je prevzel v svoje roke Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta. V letih 1990 in 1991 je bilo narejeno najnujnejše, kar je pri takšnem objektu treba narediti – zamenjano ostrešje na kapeli in zvoniku ter prekrito z novo kritino; kapela z bobrovcem, zvonik s skodlami. Urejena je bila tudi okolica. To pohvale vredno delo so denarno podprli trebanjska občina, slovenski čebelarji, domača čebelarska družina in še drugi.

Jože Pavšič mi je povedal, da so dela pri obnovi trenutno utavljena. Zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine v Novem mestu ima sicer odprt žiro račun, na katerem se nabira denar za obnovo kapele, vprašanje pa je, kolikšna vsota ga je. Iz državne-

ga vrha za obnovo kulturnih spomenikov so bili pripravljeni za obnovo pkaape sv. Jožeta nakazati 500.000 SIT, zakaj so ta sredstva ostala neizrabljena, mu ni znano. Jože ni optimist, ko gleda v prihodnost, mogoče so večji optimisti udeleženci čebelarskega srečanja, ki so s prostovoljnimi prispevki podprli nadaljnja obnovenitvena dela.

Peter Pavel Glavar je bil med srečanjem večkrat v mislih navzočih. O njem je govoril predsednik čebelarske družine Šentrupert-Mirna Peter Kurent, oskrbnik Kmečkega muzeja na Veseli Gori, v katerem je spominska soba P. P. Glavarja, na čelni steni pa spominska plošča, postavljena in odkrita ob 200-letnici Glavarjeve smrti (1984). Za to sobo imata največ zaslug Petrov oče Maks in župnik Viktorijan Demšar, ki sta lepo sodelovala pri odkrivanju in obnovi ter širjenju pravega odnosa do dediščine Petra Pavla Glavarja, poleg njiju pa

čebelarji šentrupertske-mirenške in komenske družine ter tudi drugi.

Gostitelji so toplo pozdravili udeležence srečanja iz Komende, zahvalil se jim je Stane Jenko in jim posredoval pozdrave komendskih čebelarjev. Izročil jim je tudi darilo – krožnik s komendskim grbom, ki bo krasil Kmečki muzej na Veseli Gori, urejen pred dvajsetimi leti v graščini plemenitaške rodbine Barbo.

Udeleženci srečanja, zlasti pa Komendčani, ki jim je spomin na P. P. Glavarja svet, si želijo, da bi ta velik mož 18. stoletja dobil dostojnejše posmrtno bivališče kot kapelo iz kakšne filmske srhljivke. Če Komendčani ne morejo dobiti njegovih posmrtnih preostankov – v grobnico, na kateri se nabira vse mogoče, je bilo tudi vloženo – naj P. P. Glavar vsaj dostojno in v miru sanja svoj blaženi sen, daleč od Komende in tudi kulturnega sveta. Ali si ta veliki slovenski mož res ne zasluži kaj dostojnejšega?

JOŽE PAVLIČ

Kiparstvo Mihe Kača

Kamniški kipar MIHA KAČ, ki se tokrat predstavlja na samostojni razstavi v kamniški Veroniki, je poznan tudi kot tehnični inovator, modelar in sploh človek, ki mu je tehnična in umetniška kreativnost osmišljene življenja. Avtor, ki se v zadnjem času zopet intenzivno posveča kiparstvu, je začel ustvarjati že v mladosti. Svoje skulpture je prvič javno razstavljal v zgodnjih sedemdesetih letih kot edini kipar v sedaj, lahko rečemo, že

legendarni kamniški skupini NOVA.

Portretna plastika, kot morda najbolj zahtevna kiparska domena, ima v Kamniku kar bogato tradicijo. Če se omejimo le na povojno obdobje, moramo vsekar omeniti kamniško akademsko kiparstvo Sonjo Rauter Zelenko, katere kamniško obdobje v petdesetih letih je zaznamovano predvsem s portretno plastiko, večji del s kiparskimi portreti otrok. Vse povojno obdobje, do svoje smrti leta 1986, je zastopal kamniško kiparstvo akademski kipar prof. Leon Homar, ki je dosegel svoj umetniški vrh v malih plastikah – ženskih figurah in aktih. Intenzivno se je ukvarjal tudi s portretom, saj je v številnih kipih v doslednem akademskem realizmu ohranil podobe številnih generacij Kamničanov in izvedel nekaj javnih spomenikov. Omenimo vsaj še portretne in figuralne plastike akademskega kiparja, sicer pa restavtorja Janeza Klemenca, čigar opus je po številu del sicer skromen zaradi umetnikove prežgodnje smrti.

Miha Kač sicer ni akademski šolan kipar, vendar je v svojem ustvarjalnem delu dosegel stop-

njo, ki klasični amaterizem vsekar presega in se lahko meri z marsikatero skulpturo znotraj akademskega realizma. Kač je tudi nadaljevalec klasičnega realističnega portretnega kiparstva, ki ga solidno obvlada in skuša portretirano tudi psihološko označiti. Po njegovi zaslugi bodo znanim in manj znanim Kamničanom, ovekovečil pa je tudi večino svojih kamniških stanskih kolegov – slikarjev. Med drugim je postumno zmodeliral portret znanega akvarelista Aladina Lanca, ki pa je bil sicer po izobrazbi tudi kipar. Za razliko od portretov v patiniranem mavcu ustvarja Miha Kač malo figurativno plastiko predvsem v žgani glini. To so ženski akti in žanrske figure, tudi realistično modelirani. Izredno sta sugestivni dve Kačevi skulpturi v naravni velikosti, celostna figuralna portreta njegove hčerke in sina, ki stojita ujeta v svoji večni otroškosti pred kiparjevim domom.

Se enkrat lahko ugotovimo, da je Miha Kač dosleden, resen in talentiran kipar, dostojen nadaljevalec kamniške, predvsem realistične kiparske tradicije.

DUŠAN LIPOVEC

NAKUPOVALNA KARTICA ADUT

Ali ste že zasledili v trgovini kupca z nakupovalno kartico ADUT?

Če je še nimate, nas pokličite ali pošljite priloženi obrazec. Vse vam bomo razložili ter vam omogočili uporabo

NAKUPOVALNE KARTICE ADUT

Želim prejeti obrazec za pridobitev kartice ADUT

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Razvojni zavod
Domžale,
Ljubljanska 76
Telefon 713-781 in 713-783

Anketa

VOLITVE, VOLITVE...

Že nekaj mesecev ljudje veliko govorijo o volitvah v Sloveniji. Različna ugibanja, ali bo do volitev sploh prišlo, so dokončno razčiščen. Republiška skupščina je sprejela volilno zakonodajo. V času brezplodnih razprav o volitvah je bilo zelo veliko vprašanj, zakaj tako, sedaj pa sledijo pričakovanja. Vsi si volitev želijo, saj naj bi v naše skupščinsko življenje vnesle več reda, discipline, predvsem pa večjo odgovornost. Interesi strank niso bili usklajeni z interesi splošnosti, ampak so bili v mnogih primerih podrejeni trenutni strankarski politiki.

Kaj pričakujejo od bližnjih volitev, ki bodo 6. decembra, se vidi iz odgovorov naključno izbranih anketirancev.

Miha Zupin:

»Volitve, ki naj bi bile v decembru, so zelo nujne. Sedanji parlament ni bil sposoben rešiti kopice izredno pomembnih vpra-

šanj. Od volitev pričakujem precej sprememb, zlasti bi od novih poslancev pričakoval več reda in odgovornosti, ne pa tako, kot je bilo v sedanjem času. Siti smo prerekanja in nagajanja. Ljudje so zaradi tega prišli v težji gospodarski položaj. Nesklepnost republiške in občinske skupščine prav gotovo ni dobro spricevalo za izvoljene poslance. S tekim delom so dokazali, da jim ni mar za splošni interes, ampak le za strankarske ambicije.

JENAS CLUB PALMAS

Stoletova 25, Kamnik

(nasproti SKG)

V mesecu novembru vam nudimo posebne ugodnosti:

pestra izbira kavbojk po konkurenčnih cenah, otroške kavbojke po 800 SIT, termo kavbojke, ženski dolgi puloverji po 1.990 SIT, hlače-trenirke po 950 SIT, bunde, parka jakne...

Pri nakupu nad 3.000 SIT vam poklonimo srečko Gimnastične zveze Slovenije.

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8.30 do 12.30

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KAMNIK

VABIMO VAS...

PETEK, 6. novembra, ob 19. uri
SENŠRM, Novi trg, Kamnik

JUBILEJNI KONCERT OB 110-letnici MoPZ
PSPD LIRA Kamnik
Zborovodja prof. Samo Vremšak

TOREK, 10. novembra, ob 17. uri
Matična knjižnica, Kamnik

IGRAJMO SE, SPOZNAVAJMO SVET...
Tokrat: OBLAKI, DEŽ in še kaj.
So za otroke mokri jesenski meseci manj zanimivi kot sončno poletje? — Kje pa! Pridite v našo družbo, slišali boste naše zgodbe in nam zaupali kakšno svojo...

SREDA, 11. novembra, ob 18. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik

V sodelovanju z Zavodom za urbanistično načrtovanje Kamnik in FAGG Ljubljana vabimo na odprtje in ogled razstave PRENOVA IN OŽIVITEV (revitalizacija) STAREGA MESTNEGA JEDRA KAMNIKA Ob odprtju bo razstavo strokovno predstavil prof. Peter Gabrijelčič, FAGG

PETEK, 13. novembra, ob 19. uri
SENŠRM, Novi trg, Kamnik

PONOVITEV JUBILEJNEGA KOCERTA
MoPZ LIRA
ob 110-letnici ustanovitve in delovanja

PETEK, 20. novembra, ob 17. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik

Odprtje razstave
LIKOVNI SVET UČENCEV OŠ MARIJE
VERE DUPLICA
Razstava bo odprta do 27. novembra

VABLJENI!

Spremembe v občinskem izvršnem svetu so potrebne, ker je situacija podobna kot na republiški. Spremembe v izvršnem svetu občine bodo dale boljše rezultate na daljši rok. V kratkem času ni mogoče doseči pomembnejših premikov. Upam, da bodo novi poslanci bolj odgovorni in usposobljeni za odgovorno delo.

Franc Korošec:

»Okrog volitev je preveč cirkusa, kar velja tudi za dosedanje delo slovenske skupščine. Volitve so potrebne. Pri vsem tem me

moti tako veliko število strank, ki vlečejo vsaka na svojo stran. Vsi bi se morali potruditi, da bi maloštevilni slovenski narod povezovali, v resnici pa ga razdvajamo. Bil sem večji optimist, sedaj pa nisem več prepričan v hitre in pomembne odločitve. Po mojem mnenju bi morali voliti za poslance pametne in strokovno izobražene ljudi. Ti bi morali znati dobro opravljati svoje pomembne dolžnosti in biti zanje v popolnosti tudi odgovorni.

V predvolilnem obdobju bo porabljenih veliko finančnih sredstev. Pametneje bi bilo, če bi ta velika sredstva vlagali v gospodarstvo in s tem zaposlovali nove ljudi.

V občini Kamnik bi morali odločneje razreševati vprašanja telefonije, obnove cest in drugih

Slovenski zdravniki obiskali Kamnik

Zdravniško društvo Slovenije — sekcija upokojenih zdravnikov, je pod vodstvom predsednice dr. Betke Vrančičeve 27. oktobra organiziralo izlet v Kamnik in njegovo okolico. Izletnike, kar 62 jih je bilo, je vodil dr. Niko Sadnikar. Ogledali so si Sadnikarjevo zbirko, frančiškansko knjižnico, kjer jim je prof. Jaro Dolar pokazal vse najbolj zanimive knjige, med njimi Pentatev Jurija Dalmatina, prevod njegove Biblije in inkunabule (prve tiskane knjige). Ogledali so si tudi frančiškansko cerkev in občudovali freske akademskega slikarja Stanega Cudermana. Nato so se odpeljali do Stranj, kjer so obiskali Plečnikovo cerkev. Po kosilu Pri planinskem orlu so nadaljevali z ogledi in se ustavili v Mekinjah. Ogledali so si nekdanjo vojaško infekcijsko bolnico, ki je v mekinjskem samostanu in v barakah nasproti telovadnega doma obstajala leta 1915 do 1918. Na vojaškem pokopališču, kjer je pokopanih 109 vojakov iz I. svetovne vojne, je govoril dr. Niko Sadnikar. V svojem govoru je podrobno orisal zgodovino te bolnice in povedal, da so vsi njeni dokumenti shranjeni v vojnem arhivu na Dunaju.

S tem obiskom se je udeležencem ponudila izredna prilžnost spoznati mnoge kulturno-zgodovinske in sakralne spomenike Kamnika in okolice.

VERA MEJAČ

zadev. Funkcioniranje občinskega izvršnega sveta bo v marsičem škodovalo, če ne bo v kratkem izvoljen njegov predsednik. Tega vprašanja ni mogoče odlagati, sicer bo še več težav.

Marija Kuserbaj:

»Volitve naj bodo čimprej. Vseeno mi je, kako bodo potekale, morajo pa biti poštene in prispevati k umirjanju razmer. Pomembno je, da bi ljudje dobili delo in kruh, da bi bil mir pri nas, da ne bi bilo lačnih, kar se danes dogaja na mnogih krajih, predvsem v republikah prejšnje države, kjer so vojna, morija in lakota. Volitve naj bodo tudi zato, da

bodo novoizvoljeni poslanci lahko pokazali svoje sposobnosti in pripravljenost, da se spoprimejo z vsemi gospodarskimi in političnimi problemi. Volila bom ljudi, ki jim zaupam, zlasti pa zaupam Milanu Kučanu.

Vili Vamplin:

»Na bližnjih volitvah naj bi izbrali pravišnje ljudi, ki bodo sposobni in pripravljeni v Sloveniji

reševati vrsto težkih problemov. Dosedanja skupščina dela ni dobro opravila, zato so volitve nujne. Nekateri ne morejo dohitevati sedanjega časa in se ozirajo nazaj. Mnogi si želijo obdržati sedanje pozicije.

Brezvladje v občinskem izvršnem svetu naj bi takoj reševali,

da ne bodo nastopili poleg že obstoječih še večji, novi in tudi težje rešljivi problemi.

Rasem Daprovič:

»Tu v Sloveniji živim že 9 let. Sem doma iz Bosne in Hercegovine ter sem zadovoljna in sre-

na. Živim v miru in nisem vprežena v vojne razmere. Sem slovenska državljanka, zaposlena v Kamniku. S Slovenci čutim enako. To mi je druga, enakovredna domovina.

Redno spremljam dogajanja v Sloveniji. Volitve, ki bodo čez dober mesec, so vsekakor potrebne, saj bodo v mnogem prispevale k umirjanju razmer. Volitev se bom udeležila in s tem izpolnila svojo državljansko dolžnost.

Rada bi povedala, da sem zelo zadovoljna, ker je Slovenija postala samostojna država. Želela bi, da bi tako bilo tudi v BiH, zlasti pa, da bi takoj prenehalo uničevanje in da bi se vojna čimprej končala.

Stefan Flerin:

»Volitve bi morale veliko prispevati k umirjanju dokaj razburkanih razmer. Želim, da bi bile

kmalu. V zadnjih letih je bilo premalo narejenega za ljudi, zlasti za »malega človeka«, ki je ostal že skoraj golih rok. Nisem v celoti prepričan, da bomo dose-

gli bistvene spremembe, sodeč po dosedanjih prerivanjih v republiški skupščini.

Ljudje so veseli, da bodo volitve že letos, in se jih bodo tudi udeležili, precej njih pa tudi ne. Če bodo v skupščino prišli pošteni poslanci, se lahko nadejamo pozitivnih premikov.

Razmere v izvršnem svetu občine zahtevajo takojšnjo sanacijo kadrovskih razmer. Vsako zavlačevanje bo otežilo aktivnosti pri odpravljanju težav, ampak jih bo le še povečalo.

Marijan Dolinšek:

»Volitve so nujno potrebne. Že včeraj je bilo pozno. Sedanja skupščina premalo pozna probleme dela, se preveč ukvarja sama s seboj, je preveč strankarsko

razcepljena. Obnašanje v skupščini je neodgovorno in v precejšnji meri neresno.

Ljudje si želijo spremembe, zato si volitev želijo. V novo skupščino naj bi volili pametne in preudarne ljudi, ki bodo znali pravilno presojsati in odločati. Sedanja skupščina je dosegla nekaj napredka, v zadnjem času pa bore malo, zato je nujna osvežitev, ki naj bi jo prinesle nove volitve.

Zaključek:

Volitve so po mnenju vseh anketirancev potrebne, so že kar prepozne. Anketiranci niso prepričani v korenite spremembe, čeprav si jih na vso moč želijo. Skoraj vsi postavljajo na prvo mesto sposobnost in odgovornost novih poslancev državnega zbora, državnega sveta in predsednika republike. Le tak sestav poslancev bo imel podporo državljanov Slovenije. Ozke strankarske interese bi morali zamenjati s splošnimi in se temu načelu tudi podrežati. To sicer ne bo lahko. Le nadaljevanje dosedanjega dela ne bo dalo želenih rezultatov in ne bo okrepilo zaupanja v skupščinsko življenje, zato bodo novi poslanci morali bolj prisluhniti zahtevam svojih volilcev...

STANE SIMŠIČ

Otroci sveta za otroke BiH

Kdo ostane neprizadet ob gledanju poročil, ki prikazujejo vojne grozote? Kdo si ne želi, da bi se begunci mogli vrniti na svoje domove? Vsa vprašanja, na katera ni odgovorov, begajo in vznemirjajo tudi nas osnovnošolce v ZUIM Kamnik, zato smo se odločili, da bomo svoj protest proti vojni in zlasti podporo vsem trpečim otrokom v BiH, izrazili z risanjem in pisanjem.

V petek, 9. oktobra, smo se razdelili na skupine, ki so pod vodstvom učiteljev marljivo risale in pisale. Nastale so lepe risbe, ki krasijo šolsko avlo, in zanimivi sestavki oziroma grafiti:

Pustite otrokom sanjati o pravih ljudeh in ne o vojni. Naj

ostanejo v maminem naročju in pri skrbnem očetu, naj ne bodo sirote zaradi bomb, ki bi ubile njihove najdražje.

Otožni obrazi, stekleni pogledi, zamrli nasmehi — otroci iz BiH, naveličani krvi, si želijo miru.

Ljubši nam je zvok violine kot streljanje pušk in topov.

MAJA ŽNIDER IN METKA KOGOVŠEK

Vojna je nekaj grozljivega, je žalost in bolečina.

Nedaleč stran od mojega doma divja umazana vojna, za katero ne vidim pravega razloga.

Može so na bojiščih, a žene in otroci v zakloniščih. Zakaj je med ljudmi sovraštvo?

Zakaj med njimi je prepir?

Saj jeza, sovraštvo in prepir prinašata človeku le nemir.

ERNA BEZJAK IN TINA JURŠE

Pred nekaj leti si ni nihče predstavljalo, da bo vojna v nekdanji Jugoslaviji. Vsi ljudje so mislili, da po drugi svetovni vojni ne bo več sovraštva. Vendar če se danes ozremo po svetu, smo pretreseni ob dogajanju v BiH, kjer trpijo zlasti otroci. Vsak ima svojo žalostno zgodbo.

Želim si, da bi se ta strašna morija končala.

JAKA PERŠ

Vojna je najbolj noro početje in človek je edina napaka narave.

TOMAŽ MUHIČ

UČENCI OŠ V ZUIM KAMNIK

Šah kot miselna igra se povezuje tudi z drugimi vsebinami. Transferne učinke šahovskega izobraževanja se da ekonomično izrabiti z vključevanjem šahovskih vsebin v matematične in računalniške učne načrte. Igranje šaha in šahovsko spopolnjevanje oblikuje osebnost v vseh njenih razsežnostih: spodbuja intelektualni razvoj, razvija ustvarjalno mišljenje, vzgaja in oblikuje značaj... šahovska igra je namenjena nadarjenim in manj nadarjenim, starejšim in mlajšim. Šahovska igra je izvrstno družabno razvedrilo in duhovna rekreacija za vse tiste ljudi, ki radi razmišljajo tudi tedaj, ko se zabavajo. To je igra, ki omogoča radosti ustvarjanja in užitke zmage, ne da bi s tem nasprotnika prizadeli, ali ga ponižali. Še eno pedagoško dragocenost prinaša šahovska igra, ki je pri večini šolskih predmetov težje dosegljiva: gre za ravnotežno aktivnost obeh možganskih polovic.

Šah – šola za življenje

V soboto, 17. oktobra, dopoldne je močno deževalo. Vreme pa je neprijetno zagodilo le jahalkama Poloni in Hani iz konjeniškega kluba v Komendi, ki sta s svojima konjema želeli pozdraviti šahovske goste. Konj-šahovska figura je bil tudi sicer rdeča nit likovne opreme in scene na tej prireditvi, ki jo je pripravila učiteljica likovne vzgoje Milojka Volkar.

V telovadnici so se zbrali mladi misleci, šahisti, šahovski gostje iz Komende, Most in okolice, ki so se jim organizatorji prireditve s skromnim priznanjem oddolžili za vloženo delo v preteklosti: Ivo Bajec-šahovski in športni poročevalec iz RTV Slovenija, bivši državni prvak Izotk Jelen, novinarji lokalne TV postaje CATV Impulz, ki so pripravili oddajo Mladi za mlade, generalni sponzor prireditve Srečo Krmavnar iz Komende, ki je finančno omogočil celotno prireditev, dalavci OŠ Komenda-Moste, ki so po zavrtovalno pomagali pri pripravi vsebinskih in tehničnih del. S cvetjem je šolo okrasila cvetličarna Mateja v Komendi, namizne prte in kozarce je dala gostilna PRI OLGJ v Mostah, mize in klopi pa so posodili komendski gasilci.

Zanimiv in prijeten program so pri-

pravili učenci glasbene šole s kitariskim nastopom pod vodstvom učitelja kitarista Iva Droljca ter učenci pevskega zbora OŠ Komenda-Moste pod vodstvom Alenke Drčarjeve. Navzoče goste sta pozdravila, jim povedala nekaj besed o kraju, šoli in vsebini prireditve ravnateljica Marija Mojca Maleš in vodja projekta Rafko Lah. Po uvodni slovesnosti so se učenci in gostje razpili po šolskih prostorih. V učilnici 1. razreda sta učiteljici Marjana Grošelj in Danica Kuhar pripravili različne miselne igre in naloge za vse starostne stopnje. Vsi, tudi odrasli obiskovalci so se lahko preskusili v svojem logičnem razumevanju in znanju.

V 2. razredu je Petra Ipavec, bivša učenka OŠ Komenda-Moste in članica šahovskega krožka na tej šoli, sicer mladinska državna vice prvakinja in mojstrska kandidatka, odigrala simulanko proti dvajsetim mladim šahistom. Simulanka je trajala dobri dve uri, mladi misleci so uporabili vse svoje šahovsko znanje. Rezultat: 0:20 (za Petro!)

V učilnici tretjega razreda pa se je odvijala prava šahovska bitka petih ekip. Tekmovalna ekipa je štela 6 šah-

histov (3 mlajši, 3 starejši). Igre na 64 črno-belih poljih so se odvijale požrtovalno, negotovo do zadnjega kola. Tekmovanje je bilo zanimivo in napeto. Šahisti so s samodisciplino, vztrajnostjo, ... ponovno dokazali, da so se naučili prenekaterih vrednot, ki jih prinaša šahovska igra. Končni vrstni red: 1. OŠ Mengeš, 2. OŠ Vodice, 3. OŠ Frana Albrehta, 4. OŠ Komenda-Moste I., 5. OŠ Komenda-Moste II. Prvovrstenci ekipe je generalni spoznor Srečo Krmavnar podelil lepe majice z zaščitnim znakom njegovega podjetja. Tekmovanje je vzorno pripravil in vodil Franci Poglajen.

V 4. razredu pa je učiteljica Mira Rekova za učence pripravila pravo šahovsko računalnico. Učenci so se zavzeto in brez predaha trudili, da bi premagali pet elektronskih strojev. Za nekatere učence je bilo to prvo srečanje z računalnikom.

V šolski avli je bila na ogled razstava dosedanjih šahovskih dosežkov (diplom, pokalov), Petra Ipavec je prav tako razstavila svoje tekmovalne dosežke, tudi učenci OŠ Komenda-Moste so s svojimi risbami na temo ŠAHOVSKA IGRA OBOGATILI razstaveni prostor.

RAFKO LAH

Na črno-belih poljih

7. MLADINSKI SVETOVNI FESTIVAL: Na 7. mladinskem svetovnem festivalu, ki je potekal od 29. junija do 12. julija v Duisburgu v Nemčiji, je v starostni skupini do 18 let uspešno nastopila Petra Ipavec. To je bil prvi nastop Petre Ipavec v tujini. V močni konkurenci 44 igralcev (18 igralcev z rajting točkami) je Petri Ipavec iz 11 kol osvojila 5 točk (v treh partijah je zmagala, v štirih remizirala) in na koncu tekmovalja delila 24. mesto.

2. DRŽAVNO PRVENSTVO SLOVENIJE ZA MLADINCE IN MLADINKE: Tekmovanje je potekalo v Radovljici od 17. do 27. julija. V konkurenci 55 mladincev, ki so odigrali 11 kol, sta uspešno nastopila Bojan Hribar (osvojil je 5 1/2 točke in zasedel 32. mesto) ter Robi Bergant (osvojil 5 1/2 točke in zasedel 36. mesto).

V konkurenci 16 mladink, ki so odigrale 9 kol, je Petra Ipavec osvojila 6 točk in zasedla odlično drugo mesto ter si s tem pridobila pravico do nastopa na mladinskem prvenstvu Evrope za leto 1993. Uspeh obeh mladincev in mladink

je še večji, če upoštevamo, da so se na tekmovalne vsake dan vozili.

EVROPSKI MLADINSKI FESTIVAL: Mladinsko prvenstvo Evrope je potekalo od 1. do 12. avgusta v Rimovski Soboti na Slovenskem. V starostni skupini do 16 let je uspešno zastopala Slovenijo mladinka Petra Ipavec. V konkurenci 33 igralcev (8 igralcev z rajting točkami) je Petra Ipavec osvojila 4 1/2 točke in delila 15. mesto.

DRŽAVNO PRVENSTVO SLOVENIJE V ŠAHU ZA ČLANICE:

Tekmovanje je bilo odigrano na Bledu od 22. do 30. avgusta. V močni konkurenci 25 igralcev (nastopile so vse boljše šahistke iz Slovenije; bilo je 9 igralcev z rajting točkami, osem igralcev z višjo kategorijo ter šest z enako kategorijo, kot jo ima Ipavčeva) je Petra Ipavec osvojila 5 točk (v treh partijah je zmagala ter v štirih remizirala) in osvojila 9. mesto.

HIPOTEZNI TURNIR V POČASTITEV PRAZNIKA OBČINE KAMNIK: Občinska šahovska zveza Kamnik in Šahovski klub Komenda sta izvedla hitropo-

tezni turnir v počastitev praznika občine Kamnik. Tekmovanje je bilo odigrano v Komendi 26. julija. Nastopilo je 14 igralcev, ki so odigrali 13 kol. Končni vrstni red: 1. Marjan Karnar, 12 točk, 2. Ciril Križelj, 9 1/2 točk, 3. Marjan Kern, 9 točk, 4. Jamnik, 8 točk, 5. do 6. Franc Kregar in Srečo Sitar, 7 1/2 točk.

TEDEEN ŠPORTA KAMNIK – 92: V okviru prireditve Tedna športa je občinska šahovska zveza v sodelovanju z Šahovskim društvom Kamnik in Šahovskim klubom Komenda izvedla šahovski turnir s pospešenim tempom igranja. Tekmovanje je bilo odigrano v Kamniku 7. septembra in v komendi 11. septembra. Udeležilo se ga je 29 igralcev, od pionirjev do veteranov, ki so odigrali 9 kol po švicarskem sistemu. Na tekmovalni je zmagala mladinka Petra Ipavec, kar je bilo lepo presenečenje.

Končni vrstni red je bil naslednji: 1. Petra Ipavec, 7 1/2 točk (buhole 50), 2. Srečo Sitar, 7 1/2 točk (buhole 47 1/2), 3. Franc Kregar, 7 točk, 4. Bogdan Osolin 5 1/2 točk (buhole 53), 5. Igor Kragelj, 6 1/2 točk (buhole 50 1/2).

F. POGLAJEN

Dobra sezona jadrlnih padalcev

Z jesenjo se zaključuje tudi »glavna« sezona za jadrlnne padalce, saj so termična dviganja zelo redka, in se jadrlnni padalci s hribov v glavnem le spuščajo. Letošnje poletje je bilo jadrlnnim padalcem izredno naklonjeno, saj je bilo obilo lepega vremena, tako da je bilo precej možnosti za dobre prelete.

Dobre vremenske razmere so izrabili v avgustu piloti Jurkovič, Ban in Kacičnik, ki so opravili prvi prelet s Kanina preko Julijcev v Kranjsko Goro in nazaj v Trento. Mimo tega, da so opravili dober prelet, so ti piloti POLETA leteli tudi za jadrlnne padalce na rekordnih višinah, saj so se dvignili do višine 3400 m. Drugi uspeh teh mladih pilotov je bil

52 km dolg prelet nad Tolminom – prav tako v avgustu. Dolg prelet pa je v tem mesecu uspel tudi Slaparju in Drolcu, ki sta v relativno neugodnem vremenu poletele s Kamniškega vrha in Velike Planine do Jesenic.

Konec septembra so se končala republiška tekmovalna v ligi jadrlnnih padalcev in v tekmovalni za XC pokal v preletih. Po osmih tekmovalnih v ligi je Maks Humar zasedel šesto mesto, Dušan Orehek je bil deveti, Peter Slapar pa je zasedel 17. mesto. V tem tekmovalni je sodelovalo 53 najboljših slovenskih pilotov jadrlnnih padal.

V točkovanju za XC pokal, kjer štejejo trije najboljši preleti v sezoni, se je na deveto mesto uvrstil Dušan Ocvirk, enajsti je

bil Peter Slapar, dvanajsti pa Borut Jurkovič.

V letošnjem poletju so jadrlnni padalci POLETA iz Kamnika poleg dobrih tekmovalnih dosežkov zabeležili tudi nekaj izredno lepih poletov v kamniškem koncu. Med te vsakekor sodi letenje v osrčju Grintavcev, saj so piloti nekajkrat leteli prav v neposredni bližini najvišjih vrhov, Bonu pa je uspel tudi prelet, s katerim je obkrožil vse Kamniške planine. Ti poleti so se pričeli na Veliki planini ali na Kamniškem vrhu. Letošnje poletje se je kar nekaj zelo uspešnih preletov začelo prav na Veliki planini, ki je tako postala priljubljena točka tudi za jadrlnne padalce, ne samo za zmagarje.

DUŠAN OREHEK

Nekaj za vas, otroci!

Kolumbov kviz v Matični knjižnici

V kamniški občini je organizirala in izvedla Kolumbov kviz Matična knjižnica. Vsak tekmovalci je moral odgovoriti na devet vprašanj s slikami in nato prenesti prave črke v ustrezna polja dveh končnih rešitev.

Tudi jaz sem se odločil ter rešil zahtevana vprašanja. Nalepil sem jih na dopisnico in vložil v skrinjico, ki je bila postavljena v ta namen v prostorih Matične knjižnice. Težko sem čakal dan žrebanja. S prijatelji smo odšli v knjižnico, kjer smo si ogledali zanimiv program. Med nas je prišel gospod Andrej Strmečki, svetovni popotnik. Z diapozitivi in ob zvokih indijanskih pesmi smo nehote potovali po nekdanjih poteh Kolumba in končno dočakali žrebanje pravih odgovorov. Izžrebali so deset reševalcev, ki so pravilno rešili vsa vprašanja. Med njimi sem bil tudi jaz. Dobil sem prvo nagrado. Prejel sem poslovni kovček, lepo knjižno nagrado in obljubljen izlet, ki pa je bil tisti trenutek še skrivnost. Zelo sem bil srečen, hkrati pa že težko čakal na skrivnostni izlet.

Po tednu dni sem dobil obvestilo, naj se oglasim v Matični knjižnici. Hitro sem se odpravil h gospe Uršičevi, ki mi je povedala, da bom odšel »raziskovat« Ljubljano. Z gospe Uršičevo sva se odpeljala v Ljubljano, kjer so nas že čakali izžrebanci iz drugih krajev Slovenije. Razdelili smo se v skupine. V moji skupini je bilo osem izžrebancev. Med nami je bila tudi izžrebanka iz Trsta, ki je zelo lepo govorila slovensko. Odpravili smo se »raziskovat« Ljubljano. Naloga naše skupine je bila, najti uredništvo Enciklopedije Slovenije. Po dolgem iskanju nam je to uspelo. Urednik nas je z veseljem sprejel, in nam povedal marsikaj zanimivega. Ura se je bližala poldnevju, postali smo lačni. Pogostili so nas. Po kosilu smo odšli iskat »skriti zaklad«. Našli smo ga. Ta »skriti zaklad« so bile tri knjige, ki so postale moja last.

Ura je hitro tekla in prišel je čas slovesa. Z gospe knjižničarko sva se odpeljala nazaj v Kamnik, oba polna lepih vtisov. Bil je res lepo in zanimivo preživeti dan. Želim si več na podoban način organiziranih kvizov in raznih »raziskovanj«, ob katerih pridobiš veliko splošnega znanja.

BOŠTJAN BREZNIK, 7. a razred
OSNOVNA ŠOLA FRANA ALBREHTA
KAMNIK

Jesenski sprehod

Jesen je najlepši čas za sprehode. Ptiki še žvrgolijo in tudi druge živali je še opaziti. Narava se odene v jesenske barve. Povsod prevladujeta mir in spokojnost, le v mestih je še pravi vrvež. Meščani se zatečemo v naravo. Jesenske barve in odpadajoče listje nam medtem ko počivamo na kamnu ob gozdni poti, dajejo občutek, da se na človeka vsipajo sami rubini ter cekini. A narava je vredna še veliko več. Le kaj bi bilo, ko bi namesto mirnih in plahih živali rili po gozdu moderni stroji ter ga spreminjali v novo moderno mesto? In kaj, ko bi namesto dreves tu stale velike stolpnice in bi se navzdol, namesto zlatorumenega listja, vsipale smeti? Najbrž nam to ne bi bilo všeč. Kam bi potem odšli iskat mir? Le tu, v naravi najde vsak malo svobode. Opazovanje živali, ki počasi tonejo v zimsko spanje,

opazovanje dreves, ki izgubljajo obleko, mar to ni nekaj najlepšega? In ko opaziš v travi še zadnji podlessek, ko vidiš na drevesu še zadnjega polha, takrat veš, da se bo jesen vsak trenutek prevesila v zimo. Tako kot živali jeseni zamenjujejo kožuhe, tudi mi ljudje pripravljamo zimske puhovke. In podobno kot živali tudi mi potonemo v zimski počitek.

JANA NOVAK, 7. b.
OŠ. F. Albrehta
NOVINARSKI KROŽEK

Pohod na Veliko planino

V četrtek nam je gospa učiteljica povedala, da bomo imeli športni dan. Vsi smo bili navdušeni.

V petek so nas avtobusi odpeljali do Črničva. Od tam pa smo pot nadaljevali peš. Začeli smo se vzpenjati. Sprva smo se poti dobro lotili, potem pa je šlo malo težje. Čez nekaj časa nam je začel pot drseti z lic in mislimi smo, da poti ne bomo zmogli. Tedaj se je mimo pripeljal traktor. Voznik nas je povprašal, če bi se peljali in vsi smo se z veseljem povzpeli in posedli. Traktorju je šel hrib veliko lažje »od rok«, seveda, saj ima motor. Po nekaj metrih je gospod Prosen prepovedal vožnjo in zopet smo vsi peš nadaljevali pot.

Čez nekaj minut smo prispeli na trato, na kateri smo pojedli malico, popili sok in se ležerno odpravili naprej. Po uri hoda smo pristali do Domžalskega doma. Razgled po dolini je bil zelo lep. Sonce je začelo še močnejše pripekati, saj se je ura bližala dvajseti.

Čez nekaj časa smo se boljši hodci odpravili naprej, slabši pa so se spuščali proti dolini. Še kakih petnajst minut smo hodili po Veliki planini, nato pa smo prestopili na planino Konjščice. Zdelo se mi je, da je ta planina lepša kot planota Velike planine. Spuščali smo se po hribu in prispeli do Kraljevega hriba. Tam smo si odpočili ob dobri glasbi ansambla Poljanšek in odpešali do gondole, kjer nas je čakal avtobus, ki je hitro odpeljal utrujene planince domov.

Upajmo, da bo tudi drugo leto teden športa in da se bomo tudi takrat udeležili pohoda v planine.

GORAN LELEK, 7. b.
O. Š. FRANJA ALBREHTA
KAMNIK

Sprehod v samotni mlin

Nekega jutra mi je ati rekel, da greva v gozd po gobe. Takoj sem se strinjal.

V gozd sva se odpeljala z motorjem. Postila sva ga na majhni jasi, nato pa odšla peš po poti. Prišla sva do majhnega potočka, ki je veselo žuborel. Ob potočku me je motil kup smeti (staro železo, raztrgane cunje, plastika...). Nekaj časa sva blodila po gozdu, dokler nisva prišla nazaj na cesto. V daljavi se je že videla stara hiša. Hitro sva odhitela do nje. Poleg hiše se je vil potoček. Ati mi je povedal, da je bil tam nekoč mlin. Ker je bil na samem, so ta kraj poimenovali Samotni mlin, po domače »SAMOTN MALN«. Malo sem se ozrl okrog sebe in opazil majhno jamo v hribu. Šel sem vanjo in opazil netopirja na steni. »Do kosila morava biti doma,« mi je rekel ati. Vračala sva se po isti cesti. Ob cesti je bilo veliko travnikov. Srečala sva tudi lastnika nekega travnika. Povedal nam je, da mu ljudje delajo veliko škodo. Z avtomobili se vozijo po travniku, v gozdu mu z noži in s sekirami uničujejo drevje, kurijo ogenj itd. Rekel je tudi, da ljudje zelo radi zahajajo tja gor na sprehode, taborijo in prirejajo piknike. Nato sva odšla domov.

Cepprav nisva našla nobene gobe, je bil sprehod do Samotnega mlina prijeten.

MITJA MIHELIČ, 6. c.
OSNOVNA ŠOLA
FRANA ALBREHTA
KAMNIK

Zbor planinskih vodnikov na Veliki planini

V Domžalskem domu na Veliki planini je bil v soboto in nedeljo, 3. in 4. oktobra, prvi državni zbor planinskih vodnikov Planinske zveze Slovenije. Planinski vodniki so že dlje časa vsako leto redno zborovali, toda letos je bilo to prvič v neodvisni, samostojni in mednarodno priznani Sloveniji. Program zbora je bil pester in v večji meri jim ga je uspelo uresničiti, čeprav je bilo slabo vreme.

V soboto popoldne so imeli predavanje iz orientacije, takoj zatem pa tudi praktični preizkus orientacijskega znanja. Iz domžalskega doma so šli na orientacijski pohod, v katerem so morali najti 5 kontrolnih točk. Da naloga ni bila ravno lahka, bo povedal vsak poznavalec velikoplaninske planote, ki je tam hodil v megli. In te je bilo med pohodom več kot dovolj, skupaj z dežjem. Da se je na Veliki planini kaj lahko izgubiti, je bilo dokazano tudi tokrat. Od vodniških ekip se sicer ni izgubila nobena, zato so pa naše druge ljudi, ki so se izgubili (skupina otrok, skupina gluhozemih). Tem so pokazali pravo pot, sami pa so se vrnili v Domžalski dom. Večer je minil v obravnavi organizacijskih tem.

V nedeljo je bilo na sporedu izdelava umetnih fiksirnih točk v kopni skali, vendar je bila obdelana zaradi slabega vremena (dežju in megli se je pridružil še močan veter) samo teoretično. Tudi o nesrečah v gorah je tekla beseda in njihovem preprečevanju. To slednje so naredili tudi praktično, saj je Velika planina spet pokazala zobe. Vodnik, ki je zjutraj prišel v Dom, je med potjo našel dva planince, od katerih je bil eden že precej na koncu svojih moči, ki sta se izgubila v megli.

Zbor je bil končan v zgodnjih popoldanskih urah in je v glavnem dosegel svoj namen: utrditev in izpopolnitev vodniških znanj.

B.

Delavni kamniški radioamaterji

Letošnji 24. oktober je bil pomemben dan za slovenske radioamaterje. Od tega dne naprej se v radioamaterskih znakih uporablja nova oznaka, ki pomeni republiko Slovenijo kot samostojno državo. Tako je nov prefiks oziroma znak, ki označuje Slovenijo, S 5 namesto prejšnjih YU3, YT3, YZ3 in 4N3. Tako Radioamaterski klub Kamnik nima več oznake YU3 DMN, ampak S5 9 DMN.

To je bil dan, ki si je zaslužil tudi primerno proslavitev. Kamniški radioamaterji so ta po-

membni dan praznovali na dva načina. Najprej so imeli v soboto, 24. oktobra, svoj »sked«, namesto na radijskih valovih, kar v Tunjicah. Ta zbor je služil izmenjavi konkretnih tehničnih izkušenj, informacij in podobnega, ki si jih niso mogli izmenjati po etru, pa tudi utrjevanju poznanstev, saj je včasih prav zanimivo videti lastnika glasu, ki je znan samo preko radijskih valov.

Naslednjega dne, to je 25. oktobra, pa so imeli tudi konkretno akcijo. Tokrat sicer ne čisto humanitarno, saj take manjše potekajo vsak dan in večina ljudi zanje niti ne ve. Prireditelj konjskega maratona, Rhododendron

center, jih je namreč zaprosil za pomoč pri izvedbi te prireditve. Tekmovalna proga je potekala po rudniških gozdovih, čez močvirja, potoke in grape, tako da je bil tudi manjši izziv za radioamaterje, ali jim bo s čim manjšo močjo uspelo priti ven iz vsake luknje. Toda naloga ni bila preveč zahtevna. Tako so brez problemov uspešno vzpostavljali radijske zveze med vsemi devetimi kontrolnimi točkami in bazo ves čas prireditve in omogočili, da je tekmovanje potekalo pod nadzorom. Hkrati pa jim je to služilo tudi za navajanje na nove pozivne znake. S5 6 EBP

MIKLAVŽEV IN NOVOLETNI SEJEM V KAMNIKU

Kamniško turistično društvo se je odločilo, da bo letos nadaljevalo tradicijo Miklavževga in novoletnega sejma v starem Kamniku.

Tako bodo na kamniških ulicah v dneh od 3. do 5. decembra postavili večje število stojnic, na katerih bo mogoče kupiti igrače, sladkarije in druge dobrnote, ki jih bodo ponudili domači in trgovci od drugod.

Še pestrejša bo ponudba v času novoletnega sejma od 19. do 31. decembra. Namen Turističnega društva je s tem poživiti predbožični in novoletni utrip v našem mestu. — lj

Plezalski vzponi AO Kamnik

Že kar navadili smo se, da ob vsakem vnovičnem pregledu opravljenih plezalskih vzponov Alpinističnega oddelka Kamnik preberemo o novem najtežjem vzponu. Tudi tokrat je potrebno najprej zapisati, da je to uspelo Urošu Perku v Mišji peči. Po dobrih treh mesecih študiranja posameznih gibov in poskusov mu je uspelo preplezati smer Sonce v obeh (ocena 8a+). Gre za 17 metrov dolgo smer, previsno za majhnimi oprinki. S tem je Perko v bistvu kar preskočil stopnjo 8a, ki med plezalci velja kot nekakšna magična meja, ki ločuje najboljše in dobre plezalce. Je pa po tej magični meji posegel tudi z opravljenim vzponom v Guernici v Kotečniku, skupaj z Damjanom Kočarjem, ki je smer splezal prvi (od Kamničanov), ter Klemnom Malijem, ki je bil uspešen kmalu za njim.

Poleg tega je Perko preplezal še naslednje smeri v Mišji peči: Kindergarten, Runo, Durango in Metadoros, in Nido. V slednji je bil uspešen tudi Kočar. V Kotečniku je bil uspešen v Stropu in Kolomonu, ki so ga preplezali še Kočar, Jone Hribnik in Andrej Leskošek. Smer Zlato jabolko v Kotečniku pa je doživela pravo kamniško invazijo, saj sta bila v njej uspešna poleg Perka, Hribnika in Leskoškega Tomaž Humar in Robi Poličnik. Smer Canabis v plezalnem vrtcu na Perovem pa je doživela še dva vzpona. Kot prvi jo je ponovil Kočar in za njim kot drugi Perko. Še en dober vzpon je opravil Kočar, in sicer smer Twin Peaks v Mišji peči in poleg te še Srebrno streho v Kotečniku. Slednjo tudi Hribnik.

Matjaž Wiegela je v Kotečniku preplezal Narobe svet, Fonzo Hanta yo in Velikonočno. V Sveti Evi je bil poleg njega uspešen tudi Leskošek. V Evropi 92 pa še Hribnik in Leskošek. V Vipavski Beli sta Wiegela in Leskošek splezala smer Džuli Šviga z oceno.

V času prvomajskih praznikov pa je skupina kamniških plezalcev obiskala italijanski plezališče Lumignano v bližini Vicenze. To je eno najbolj popularnih italijanskih plezališč, za katerega je značilno plezanje po luknjicah, v katere se da spraviti največkrat le dvoje, troje prstov. Smeri oz. ocene le-teh so, kot temu pravijo plezalci, precej »navite«, kar pomeni, da bi smer s podobnimi težavami marsikje, tudi pri nas imele višjo oceno. Tako sta Wiegela in Leskošek preplezala izredno lepo smeri Margherita, Hribniku pa je za uspešen vzpon zmanjkal le dober meter in pol. Vsi trije pa so splezali še Burro e piombo.

V Kamniški Bistrici pa je v skali v bližini spodnje postaje žičnice na Kamniško sedlo Leskošek že lansko leto opremil dve smeri. Eno izmed obeh je uspešno kot prvi preplezal Wiegela.

V Dolžanovi soteski je Leskošek splezal smer Tri srca z oceno, prav tako Damjan Čibej, ki je bil uspešen še v kotečniškem Orumenelem listu z isto oceno. Marko Prezelj pa je uspešno opravil zelo težek vzpon, in sicer smer Bogovi so padli na glavo v Dolžanovi soteski; ob tej pa še Lastovski v slovo v Kotečniku.

Med vzponi, opravljenimi »na pogled« ali »flash«, izstopa kar nekaj vzponov. Tako je Kočar v Kotečniku splezal smer Strop, za katero že samo ime pove, da smer poteka v bistvu po stropu nekakšne votline. Perko, Hribnik in Prezelj so na ta način splezali Risa. Perko je bil uspešen tudi v Ovulaciji v Kotečniku, v Sančo Pansi v Vipavski Beli in v smeri Danger zone v Mišji peči. V Bodeščah je preplezal Sprinco Marogo in Pepelko, obe z oceno. V Vipavski Beli smer AFŽ, v Kotečniku pa še Olivo, Zacoprani buhtelj in Snoopy. Slednjega je splezal tudi Leskošek. Že prej omenjeno Olivo tudi Hribnik. Prezelj je v Dolžanovi soteski na ta način ponovil Krokarija, v Kotečniku pa Bogomoljko in Čilija, slednjo tudi Kočar. Prezelj je bil tudi v italijanskem Lumignanu in v okolici Tranta. V Lumignanu je tako na pogled ponovil smeri Piu dolore per favore in Labefano. Vzponov, ki jih je Prezelj opravil v okolici Trenta, pa pisca tega zapisa žal ni uspelo zaslediti v t.i. knjigi opravljenih vzponov AO Kamnik.

Poglejmo še vzpone na t.i. »flash« način. Tudi ti vzponi so opravljeni v prvem poskusu, le z razliko, da plezalec že ima določene informacije o smeri oz. samih gibih kot sestavnih delih uspešno opravljenega vzpona. Prezelj je tako preplezal izredno lepo smer Lady z oceno in smer Horoskop v Bohinjski Beli. Leskošek je bil uspešen v Risu, Čibej v Sv. Evi, Wiegela pa v Vabeči globini in Zmajčkovem butiku, obe smeri sta v Kotečniku.

Tudi letos je Podkomisija za športno plezanje pri Komisiji za alpinizem organizirala slovenski pokal v športnem plezanju za mlajše kategorije. Na sporedu je osem tekem, s tekmo v Velenju pa se je končal spomladanski del in s tem polovico tekem. Prva tekma je bila v Kamniku, o čemer sta že lahko brali na teh straneh. Druga tekma je bila v Slovenski Bistrici, ki sta se je udeležila Perko in Uroš Jeras. V kategoriji starejših dečkov in kadetov je Jeras presenetljivo dosegel odlično 4. mesto, o čemer je odločila šele superfinalna smer, saj so tekmovalno smer kar štirje tekmovalci preplezali v celoti. Perko je na tej tekmi dosegel 5. mesto.

Domžale so bile gostitelj tretje tekme, kjer je med cicibankami Anja Arko dosegla 7. mesto, Perko in Jeras pa sta bila v svoji kategoriji peti oz. enajsti. Kot že rečeno se je spomladanski del končal v Velenju, kjer je bila Anja med cicibankami osma, enako mesto je zasedla Maja Šuštar v kategoriji mlajših deklic. Perko je tekmovanje končal na četrtem mestu, Jeras pa je bil štirinajsti.

V skupnem seštevku pokala je Anja Arko v kategoriji cicibank enajsta s 4,2 točkami. V kategoriji starejših dečkov in kadetov pa je Perko s 35 točkami tretji, Jeras pa njegova 18,3 točke postavljajo na 6. mesto.

ANDREJ LESKOŠEK

Prijazna poslovođkinja Jana Žibert je vesela prav vsakega obiska

Prenovljena trgovina Engelman

V Šmartnem v Tuhinjski dolini so Zibertovi v soboto, 24. oktobra, odprli prenovljeno samopostrežno trgovino z mešanim blagom. Trgovska dejavnost v Engelmanovi hiši ni novost, saj poteka že dobrih 70 let. Najprej so bile v stavbi veletrgovina z mešanim blagom, pošta in gostilna. Po vojni pa je prostora dobila v najem Kmetijska zadruga. Leta 1959 so bili prostori nacionalizirani in po nekaj letih je občina oddala prostora v najem Kočni. Časi, ki jih preživljamo, so kolo življenja zavrteli v drugo smer in s tem je prišlo tudi do vračanja po vojni odvzetega premoženja.

Poslovođkinja trgovine Jana Žibert je ob odprtju izrekla pohvalne besede o pristojni občinski komisiji za denacionalizacijo, prav tako tudi o Kočni. Zahvalila se je vsem, ki so pomagali pri korenitni prenovi dotrajanih prostorov.

V prostorni in lepo urejeni trgovini dobite skoraj vse; česar ni, pa se dobi v najkrajšem času, je njihov slogan. In kar je morda tudi zanimivo – v trgovini imajo na zalogi tudi krmila, brikete, otrobe... Ob večjih nakupih blago brezplačno pripeljejo na dom. Delovni čas je od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 17. ure, ob nedeljah od 8. do 11.30 ure.

VERA MEJAČ

70-letnica GRS Kamnik

V petek, 16. oktobra, so kamniški gorski reševalci v dvorani nad kavarno Veronika pripravili slovesnost ob praznovanju 70-letnice delovanja. Ob jubileju so bili še posebej počaščeni, saj se je njihovu vabilu odzval tudi predsednik Predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. V izčrpnem nagovoru je pohvalil požrtvovalno delo kamniških gorskih reševalcev, nato pa je načelniku GRS postaje Kamnik Cenetu Grilju izročil odlikovanje, s katerim je Predsedstvo Republike Slovenije odlikovalo Gorsko reševalno službo Kamnik s častnim znakom svobode Republike Slovenije za izjemne zasluge pri razvoju planinstva in varovanju človeških življenj.

Načelnik GRS Kamnik Cene Grilj, ki mu je to poslanstvo zapuščeno že 14 let, je v slavnostnem govoru orisal prehodno pot kamniških gorskih reševalcev. Obudil je spomin na prve reševalce, ki so reševali z žilavostjo, vztrajnostjo, brez najbolj nujne opreme.

Prvi načelnik reševalne postaje v Kamniku je postal leta 1922 akademski slikar Maks Koželj, prvi reševalci pa so bili štirje bratje Erjavšek in drugi domačini, lovci in drvarji iz vasi nad

Kamnikom, ki jim je poveljeval France Erjavšek. V Kamniku ustanovljena reševalna postaja je bila druga v Sloveniji. Med prvimi reševalci v Stahovici je bil tudi Franc Ajdovec – Rezmanov ata iz Godiča, ki praznuje 90. rojstni dan.

Govornik je parafraziral misel, da je lepo biti reševalec, ni pa lahko. Lepo da je zato, ker opravljajo plemenito delo, in so občutki sreče po vsakem uspešnem reševanju neizmerno lepi, ni pa lahko, ko morajo ob vsakem vremenu in vsakem času od doma. Ni lahko tudi zato, ker se vedno trkajo na vrata in odgovornim dopovedujejo, da tudi prostovoljno delo nekaj stane. Ko jim to dopovedo, se odgovorni zamenjajo, reševalci pa ponovno trkajo in prosijo za uslišanje. Bera je bolj majhna. Z naporom pridobljeni denar je cenjen. Ni lahko, pa vseeno nikogar ne pustijo »tam gori«, nasprotno, ponesrečenca iščejo toliko časa, da ga najdejo. Ni lahko, če so pri reševanju pogrebniki, ko gore za hip postanejo prekletstvo, in lepo je, ko jim rešeni reče: »Hvala!«

Reševalec dr. France Malešič prizadevno in vzorno urejuje kroniko reševalnih akcij. Opravlja veliko in odgovorno delo za GRS Kamnik. Sicer je v reševalno moštvo vključenih 35 aktivnih reševalcev, šest častnih članov in

Na slovesnosti ob praznovanju 70-letnice GRS Kamnik sta bila med gosti še posebej toplo sprejeta predsednik Predsedstva SR Slovenije Milan Kučan in član republiškega predsedstva dr. Matjaž Kmecl

12 pripravnikov, ki bodo morali zamenjati reševalce s petintrideset in večletnim stažem. Med reševalci so trije inštruktorji, trije zdravniki, pet letalskih reševalcev, dva inštruktorja za brezžično radio zveze in vodnik lavinskega psa. Gorsko reševalno službo Kamnik sestavljajo alpinisti, ki so splezali skoraj v vseh gorstvih sveta: V Alpah, na Kavkazu, v Pamirju, Hindukušu, Tjen-Sanu, Himalaji, Novi Zelandiji, Kilimandžaru, Andih, Grönlandiji, Aljaski in seveda tudi v Kamniških Alpah. S sodobno reševalno opremo in s pomočjo helikopterja lahko rešujejo v najbolj zahtevnih položajih. Reševanje s helikopterjem je neizmerno pomena tako za ponesrečenca kot reševalce. Tudi pri reševanju v gorah je tehnika zelo napredovala, a še vedno so vrli možje najbolj zanesljiva moč, ki nikdar ne odpove, zato verjamejo načelnikovim besedam: »Lepo je biti reševalec, ni pa lahko.«

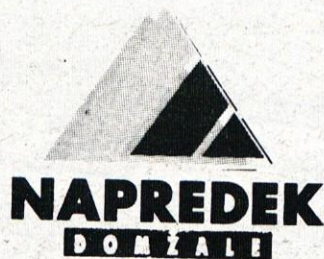
Na slovesnosti je načelnik podelil priznanja častnega člana GRS Kamnik za 25 in večletno aktivnost v službi Francetu Ajdovcu, Karolu Benkoviču, Tonetu Kuharju, Ivu Motnikarju, Metodu Humarju, Frančku Muleju, Tonetu Škarji, Janezu Podjedu, Jerneju Koritniku, Pavletu Šimencu in Cenetu Grilju (slednjemu je priznanje izročil Lojze Jerman). Priznanje za požrtvovalno delo je prejelo še 30 reševalcev GRS Kamnik: Janez Ažman, France Bauman, Janč Benkovič, Franc Berlec, Cene Berčič, Milan Gladek, Lojze Jerman, Janez Kosec, Marjan in Dušan Kregar, Stane Klemenc, Franc Kemperle, France Malešič, Dušan Orehek, Janez Plevel, Dušan in Srečo Podbevšek, Bojan Pollak, Janez Petrič, Slavko Šikonja, Miro Štebe, Miro in Janč Sušteršič, Boris Štupar, Tone Trobevšek, Janez Volkar, Franc Vrankar, Matjaž Veselko, Matjaž Ravnikar in Franc Vektorazzi. Priznanja so bila podeljena tudi vsem postajam GRS Slovenije ter prizadevnim skupnostim in organizacijam.

V prijetnem kulturnem programu, ki ga je povezovala prof. Tina Romšak, so sodelovali: Moški pevski zbor Solidarnost Kamnik, Kamniški Koledniki – Janez Majcenovič, Rok Lap in Tomaž Plahutnik, ter recitatorki iz SENŠRM Kamnik. Gorskim reševalcem je čestital in jim zaželel tako uspešno delo še vnaprej načelnik GRS Slovenije Danilo Škrbinek. VERA MEJAČ

NE DOVOLITE SI ČESA PODOBNEGA!

Mini blagovnica

ZARJA MENGEŠ

odprta neprekinjeno

**BLAGOVNICA VELE
DOMŽALE**

Imamo vse, kar v tem času iščete:

- veliko izbiro krasnih uvoženih igrac (600 vrst)
- bogato ponudbo domače in uvožene konfekcije, pletenin, čevljev, posode in drugega zanimivega blaga.

Neposredno ob blagovnici VELE veliko parkirišče.

**NOVA NAPREDKOVA
DISKONTNA TRGOVINA
V MENGŠU**

ob glavni cesti Mengeš–Trzin je odprta od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

**Diskontne cene, velika
izbira!**

**V Napredku
je vedno nekaj
novega!**

Kulturno prosvetno društvo

JANEZ ČEBULJ KOMENDA

vabi vse svoje simpatizerje na OBČNI ZBOR
v četrtek, 19. novembra, ob 20. uri v dvorani
Kulturnega doma v Komendi.
Vljudno vabljeni!

SEMENARNA**»SEMENARNA«
LJUBLJANA**

obvešča cenjene Kamničane, da je odprla svojo trgovino širokega programa na Tunjski cesti št. 1 v Kamniku, kjer boste lahko kupili semensko in nesemensko blago za kmetijstvo, vrtničarstvo in drugo tehnično blago.
Trgovina je odprta od 7. do 12. in od 14. do 16. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure.

PRIPOROČAMO OBISK NAŠE TRGOVINE, informacije na tel. 832-917.

PREDTRG d. o. o. Šoštanj
Florjan 20
Tel. (063) 882-885

KVALITETNI PREMOG
NEPOSREDNO IZ RUDNIKA VELENJE

Akcijska prodaja premoga VELENJSKI LIGNIT (kosi, kocke) po ugodni ceni, vključno s prevozom:
– kosi 6.000 SIT/tona
– kocke 5.500 SIT/tona
najmanjša količina 3 tone.

**NOVO V KAMNIKU
MODNA TRGOVINA****»SAGA«**
Steletova 8 (pritličje SKG)

Vam ponuja po najugodnejših cenah:

- otroško
- moško in
- žensko konfekcijo
- usnjene ženske torbice
- pletenine za vse generacije

Ob ugodnih plačilnih pogojih vam v mesecu novembru za nakup nad 7.000 SIT nudimo nagradno žrebanje: družinski vikend paket na Koroškem.

Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!**MENJALNICA
ZORA****Steletova 25
Kamnik, tel. 811-522**(v poslovno stanovanjski stavbi,
ob trgovini z barvami »CIT«)**Odprto od 8. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.****TRGOVINA
Z BARVAMI, LAKI,
LEPILI, ČISTILI
IN PRIBOROM**na Steletovi 25 v Kamniku
tel. 812-511**POSEBNO UGODNE CENE**

bukolit lak in lepilo za parket
– barva hidrocol in jupol
– izdelki Belinke
– sredstva za nego in zaščito marmorja (tudi za nagrobne spomenike)

Odprto od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure. Material brezplačno pripeljemo na dom.

SE PRIPOROČAMO!**FRIZERSKI SALON
ZA MOŠKE****SONJA JEGLIČ**
Duplica, Ljubljanska 21
(nasproti Mercatorja)

Modno in klasično striženje od najmlajših do najstarejših.

Delovni čas od 8. do 12. in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Dekleta in žene pa še naprej vlijudno vabljeni v salon na Viru od 8. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure.

Iščemo honorarnega sodelavca –

finančnega strokovnjaka

Pogoji:

- poznavanje trgovinskega računovodstva
- izkušnje pri delu z računalnikom

Pisne prijave pošljite na naslov:
TRGOVINA »NAKUP«, Kamnik, Kidričeva 42.**Paradise**
Kidričeva 28
☎ 061/832-866
KAMNIK**Tudi za vas smo
na Kidričevi 28 odprli****kava bar Paradise.****Pričakujemo vas od ponedeljka do sobote
od 7.30 do 21. ure,
ob ponedeljkih od 7.30 do 12. ure.****NOVA TRGOVINA
»VERIGA«****V Kamniku, Tomšičeva 17
tel. 831-888**

vam nudi po ugodnih cenah:

barve, lake, posodo, porcelan, belo tehniko, kolesa, vodovodni material, čistila, lepila, žeblice, gospodinjske strojčke, plastiko, žarnice po 65 SIT, likalne mize po 3.166 SIT, kaloriferje po 2.470 SIT, fugirno maso v barvah po 300 SIT/kg.

Strokovni nasveti iz plesarske in soboslikarske stroke.

Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

**HOMAR, d.o.o.,
trgovina »VERIGA«
SE PRIPOROČA**

OTROŠKA TRGOVINA

»TAJKA«

Kamnik, Kidričeva 64
(pri Korobaču)

vam nudi pestro izbiro igrač, otroških oblačil,
dud, stekleničk in otroških vozičkov:

- otroške pižame od 1.035 SIT dalje
- pajaci od 990 SIT dalje
- kombinezoni od 6.400 SIT dalje
- trenirke od 1.500 SIT dalje
- hlače od 1.800 SIT dalje
- vozički od 7.500 SIT dalje.

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

OBIŠČITE NAS IN SE SAMI PREPRIČAJTE!

KRAJANI KAMNIŠKE BISTRICE!

Zbor občanov KS Kamniška Bistrica bo v petek,
6. novembra, ob 18. uri v osnovni šoli Stranje.

Dnevni red

1. Potrditev novih delegatov sveta KS Kamniška Bistrica
2. Razno

Predsednik sveta KS Kamniška Bistrica
Janez Čevka

LUČKA

MODNO ŠIVILJSTVO

za vso družino

MODNO ŠIVILJSTVO

za vso družino

Šivanje plaščev, kostimov, moških oblek, kril,
hlač, oblačil za mladostnike in otroke ter
popravila – VSE PO UGODNIH CENAH!
Naročila sprejemamo vsak dan od 11. do 17. ure.

Lucija Konjar,
Kamnik, Medvedova 5,
tel. 817-840.

SERVIS HLADILNIH
IN KLIMA NAPRAV

- popravilo hladilnikov, zamrzovalnih skrinj
in zamrzovalnih omar
  - menjava izolacije v skrinjah in omarah
  - montaža in servis večjih hladilnih
sistemov
  - servis klima naprav
  - popravilo aparatov za hlajenje mleka
- Za vsa opravljena dela dajemo 3-mesečno
garancijo!

TEL. 815-570 ali 831-435

Možnost plačila na več čekov.

SVETILA
IZ METALKE

Odlična izbira vseh vrst svetil:

- lestenci
- reflektorji
- stenske, stropne in namizne luči
- halogenske svetilke

Ugodni nakupni pogoji:

- 15% POPUSTA pri plačilu z gotovino
- ugodna obročna prodaja

Kataloška prodaja

Možnost zamenjave svetilke v 14 dneh
Rezervna stekla

Pred nakupom svetil preverite
odlično ponudbo v Metalki!

blagovnice Ljubljana, Maribor, Kamnik

do 14. novembra

metalka
TRGOVINA
Trgovina za ljudi s posebnimi merili

MALI OGLASI

Štedilnik na trda goriva, tobi,
prodam. Jenkova 14, Kamnik.

***

Termopan šipe 190 × 184/5 mm
kos in 103 × 184/5 mm 2 kosa,
prodam. Ogrin, Zikova 2.

***

Kotni raztegljiv kavč ugodno
prodam. Tel. 814-614 v večernih
urah.

***

Inštruiram risanje za sprejemne
izpite na srednjih šolah. Tel.
815-636.

***

PREPOVED

Franciška Kuhar, Bela Peč 5,
prepuščajem kakršnokoli seka-
nje lesa in drv v mojem gozdu,
parc. št. 908/1, 908/2, 908/3,
909, 912, 929, 925.

***

Garsonjero na Zikovi 3, 27 m²,
III. nad., centralno ogrevano od-
dam za predplačilo. Tel.: 570-
000.

OBVESTILO

Društvo invalidov Kamnik
organizira v četrtek, 3. de-
cembra, izlet v Avstrijo (Pli-
berk in Borovlje). Prijavite
se lahko takoj v pisarni dru-
štva in sicer v ponedeljek,
od 9. do 11. ure, in v sredo,
od 15. do 17. ure.

Vabljeni!

Turistično društvo
Kamnik

sprejema prijave za posta-
vitev stojnic v času Miklav-
ževega in novoletnega sej-
ma po telefonu 832-011 ali
osebno v pisarni Turistič-
nega društva Kamnik.

ELEKTRO SERVIS

Marjan Plemeniti
Vrhopolje 73
Tel. 831-058

POPRAVILO

pralnih strojev, (gene-
ralno popravilo pralnih
strojev), boilerjev, go-
spodinjskih aparatov,
napeljava in popravilo
elektro inštalacij.

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas –
so vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.

ZAHVALA

V 53. letu nas je po težki
bolezni zapustila naša mama,
babica, sestra, teta in svakinja

POLONCA DROLC

iz Zgornjega Tuhinja 60

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prija-
teljem, sodelavcem in znancem, ki ste ji na kakršnokoli
način izkazali pozornost v času bolezni, ob njeni smrti pa
nam izrekli sožalje, ji darovali cvetje in jo v tako velikem
številu pospremili na prerani zadnji poti. Hvala govorniko-
ma za izrečene besede slovesa, g. župniku za opravljen po-
grebni obred in pevcem za lepo petje. V želji, da bi jo
ohranili v lepem spominu, vsem še enkrat hvala.

Žalujoci: sin in hčerka z družinama, bratje in sestre z druž-
inami ter drugo sorodstvo

Oktober 1992

Če te smrt je iz sredine vzela,
še vedno te ljubezen naših src bo
grela.

V SPOMIN

9. novembra mineva boleče leto,
odkar nam je mnogo prezgodaj
kruta usoda iztrgala iz naše
sredine moža, očeta, brata in
strica

ANDREJA HROVATA

Cimbasov Andrej – avtoprevoznik

Dragi Andrej, čeprav te ni več med nami, bo spomin na
tebe vedno živ. Ostal boš del našega življenja. Hvala vsem,
ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob in mu prižigate
svečke.

Žalujoca žena Beti, sin Peter, brata in sestra z družinama

Županje Njive, Bistričica, Stranje, november 1992

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je
nenadoma in prezgodaj zapustila
draga žena, mama, sestra in stara
mama

ANICA ZARNIK

iz Suhadol 59 pri Komendi

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in
znancem, sodelavkam in sodelavcem za občuteno izrečena soža-
lja v trenutkih naše globoke žalosti, za številne vence in rože
(te je imela naša Anica tako rada). Hvala lepa vsem, ki ste jo
prišli v tako velikem številu pospremiti na komendsko pokopa-
lišče. Hvala komendskemu župniku in dekanu Nikolaju Pavliču
za mašo zadušnico, pogrebni obred in besede, s katerimi se je
poslovil od drage Anice, šentviškemu kaplanu in sovaščanu Pa-
vlu Piberniku za soudeležbo pri pogrebu in pesem slovesa, ko-
mendskim pevcem, da so jo tako občuteno spremili na zadnji
poti, sodelavkam in sodelavcem iz podjetij, v katerih dela nje-
nih šest sinov, da so se udeležili pogreba.

Žalujoci: mož Vinko, sinovi Florijan, France, Klemen, Milan,
Stane in Vinko z družinami in drugi sorodniki

Suhadole, Križ, Šenčur, Radovljica, Mengeš, Komenda, Kam-
nik, oktober 1992

Hiša tiha je postala,
ko si vzel od nas slovo,
v srcu bolečina je ostala,
ki prenehala ne bo.

V SPOMIN

28. oktobra je minilo žalostno
drugo leto, odkar je prenehalo
biti plemenito srce

MIHE BALOHA

iz Laz 4/b v Tuhinju

Čas in delo ne zacelita ran in ne zapolnita praznine, ki je za
vedno ostala v naših srcih. Z bolečino in ponosom hranimo
spomin na njegovo prisrčnost in vedrino. Hvala vsem, ki se
ga spominjate in obiskujete njegov mnogo prerani grob.

Mami, ati, sestra Andreja in Bernarda

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama,
sestra in prababica

MARIJA KEPIC

Štefanova mama
iz Podgorja 61 pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem
za izrečena sožalja, cerkvene darove, podarjeno cvetje in
sveče ter za spremstvo pokojnice na njeni zadnji poti. Po-
sebnost se zahvaljujemo osebju Doma upokojevcem Kamnik
za skrbno nego, zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen
obred in pevcem za zapete pesmi.

Žalujoci vsi njeni

Podgorje, Stari trg pri Ložu, Ljubljana, Kamnik, oktober
1992

Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Mnogo si bolečin prestal,
sedaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, oče, stari ata, brat in
stric

ALOJZ PANČUR-PANKRACIJ

z Vrhopolj 231 pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
sborcem, ki ste ga obiskovali v času bolezni ter ga tako
številno pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečena
sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebej hvala dr. Jani
Plavc, sestri Darji Vrtačnik za obiske na domu, družini
Marko iz Ulice Vilka Rožiča za iskreno pomoč in tolažbo.
Hvala tovarišem ZZB za častno stražo, govornikom Francu
Zavasniku-Božiču, g. Poličniku in g. Modicu, pevcem Svo-
boda Črna za zapete žalostinke, gospodu Zajcu za zaigrano
Tišino in mnogim praporščakom. Hvala sodelavcem iz Ke-
mijske industrije Kamnik in SKG.

Žalujoci vsi njegovi
Oktober 1992

Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
zdaj k počitku leglo je telo,
a tvoje delo in trpljenje
nikoli pozabljeno ne bo.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 63.
letu starosti zapustila naša draga
žena, mami in stara mama

FRANČIŠKA ŠTRAJHAR

s Porebra 3 pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prija-
teljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in
številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej hvala dr.
Sedlaku in šoferjem reševalnega vozila za pomoč v času
njene bolezni; enako hvala tudi družinam Kladnik in Ah-
čin, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani. Hvala
pevcem za lepo zapete žalostinke in gospodu župniku za
lepo opravljeni pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena
hvala.

Vsi njeni

Poreber, Loke, Perovo, september 1992

gastronomija po meri

JESTI IN PITI JE NUJA

Dobro jesti in piti je
zadovoljstvoOdlično jesti
in piti je
gastronomijaNOVA DELIKATESA V KAMNIKU
KIDRIČEVA 29

Metalkina presenečenja

V Kamniku imamo že od leta 1970 trgovino Metalke, na katero Kamničani včasih kar malo pozabimo, da ima marsikaj zanimivega za oskrbo naše lokalne industrije in tudi za kupce široke porabe. Pred nekaj leti so trgovino preuredili v sodobno blagovnico s 1.000 m² prodajnih površin.

Bil je turoben deževen dan, ko sem zopet zavila v Metalke. Že pred vstopom v trgovino sem bila presenečena zaradi domiselno urejene izlozbe, v kateri izstopa čarobni svet LEGO kock in BARBIE lutk za najmlajše, pa tudi razstavljeni svetila, ki opozarjajo na akcijsko prodajo, so imenitna.

Pritličje blagovnice je prostorno, lepo razsvetljeno in odlično založeno z igračami za najmlajše, pa tudi drugih izdelkov je precej, to so ure, galanterija, bižuterija, mali gospodinjski aparati, kristal, posoda, kozmetika in predmeti za splošno rabo v gospodinjstvu. V medetaži so laki, barve, bela tehnika, kuhinje, elektro oddelek, akustika in zabavna elektronika.

V kleti so tehnični oddelki, odlično založeni z vodovodnim materialom, sanitarno keramiko, materialom za centralno ogrevanje, toplimi podi, itisoni, pluto, električnim ročnim orodjem, orodjem in stroji.

Vodja enote Sašo Govekar je povedal, da se dvajset zaposlenih

prodajalcev trudi kulturno postreči prav vsakega kupca, tako tistega, ki kupi samo zamašek za steklenico, kot onega, ki kupi celo kuhinjo.

Načrtovani promet vedno težje dosežejo tudi zaradi padanja kupne moči prebivalstva. Zago-tavljajo pa, da je v blagovnici Metalke nakup mnogokrat ugodnejši kot v kakšnih petičnih trgovinah v Ljubljani ali Domžalah. Za kupce imajo vrsto ugodnosti: popuste, plačilo na čeki z odloženim plačilom in potrošniška posojila. V novembru bo stekla že znana akcija KONČNO NEKAJ ZASTONJ, ki bo trajala do konca leta. Pripravili bodo tudi nagradna žrebanja, za otroke igralnico z lego kockami, praznični december z žrebanji, posebne popuste in še in še.

Kljub krizi so zaposleni v Metalke Kamnik polni optimizma, vse pa stavijo na vas, dragi kupci. Odločitev je v vaših rokah!

VERA MEJAČ

Humanitarne pobude

ODPRTO SRCE

Lahko zapišem, da nam časi niso naklonjeni, čeprav to ne drži povsem. Nekaterim so naklonjeni bolj, drugim manj. Z našo pobudo ne nameravamo spreminjati sveta, želimo pa pomagati tistim, ki jim časi niso naklonjeni, pa naj bodo to brezposelni, obnemogli, matere samohranilke, upokojenci, invalidi in vsi tisti, ki nimajo dovolj sredstev za preživetje. Zavedamo se, da ne bomo mogli pomagati vsem, zato prosimo vse prizadete, njihove sode ali znanke, da nam pomagajo s priporočili, ki jih v pisni obliki pošljete na uredništvo našega časopisa.

Vsi, ki pa ste pripravljeni darovati denarna sredstva, pa jih lahko nakazete na Ž. r. 50140-678-57044 (RKS občinska organizacija Kamnik), s pripisom »ODPRTO SRCE«. Vsem darovalcem se v imenu uredništva zahvaljujem že vnaprej, redno pa bomo objavljali tudi sezname darovalcev.

O tem, komu bomo podeljena sredstva namenili bo na podlagi prispelih pobud odločala komisija, sestavljena iz predstavnikov Rdečega križa, socialnih služb ter našega uredništva. Prvi darovalec je uredniški odbor našega časopisa in sicer namenimo v sklad »ODPRTO SRCE« 7.000,00 SIT.

UREDNIK

Zanimivi izleti TD Kamnik

Kamniško turistično društvo si je v svoj program dalo tudi naloge: za svoje člane organizirati zanimive turistične izlete. Te izlete tako po domovini kot v zamejstvu vodi znani kamniški turistični delavec dr. Niko Sadnikar.

Do letošnje jeseni so Kamničani obiskali Prekmurje, Celovec,

Gornjo Savinjsko dolino, Lisco v Zasavju, Crngrob, Sorico, Brezje, Doberdob, Oglej in Gorico.

Kamničani so se v narodnih nošah udeležili tudi tradicionalnega KIRCHTAGA v Beljaku in mednarodnega srečanja pihalnih godb in folklorne v PIOVE DI

SACCO v Italiji. Zadnji izlet v letošnjem letu bo Turistično društvo Kamnik organiziralo na martinovanje, 14. novembra, v Šentjerneji pri Novem mestu.

Podrobneje bomo o posameznih izletih še poročali.

F. S.

Dež, nalivi, neurja

Skoraj natanko pred dve-ma letoma so bile v Sloveniji, pa tudi na Kamniškem velike poplave. Napravile so velikansko škodo, ki pa še ni v celoti odpravljena. Marsikje so še vidne posledice.

Te dni smo bili spet priče velikih padavin, hudourniki so naraščali in grozili, da bodo vse uničili pred seboj. V četrtek, 29. oktobra, je kar lilo iz oblakov. Reke in poto-ki so izredno hitro naraščali. voda se je začela razliviati iz strug. Tokrat je glavna ujma

nekako obšla kamniško obci-no, pa kljub temu ne v celoti. Precej prizadeto je bilo na motniškem koncu. Voda je vdiralala tudi v nekatere hiše. Gasilci in drugi so reševali, da ni bilo večjih škod. Na kritičnih mestih so dežurali celo noč in bili pripravljeni na takojšnjo akcijo.

Voda v okolici Šmartnega je grozila, da bo poplavlila glavno cesto proti Kamniku. To se ni zgodilo zaradi hitre akcije ljudi in odgovornih v občini oziroma KS, ki so

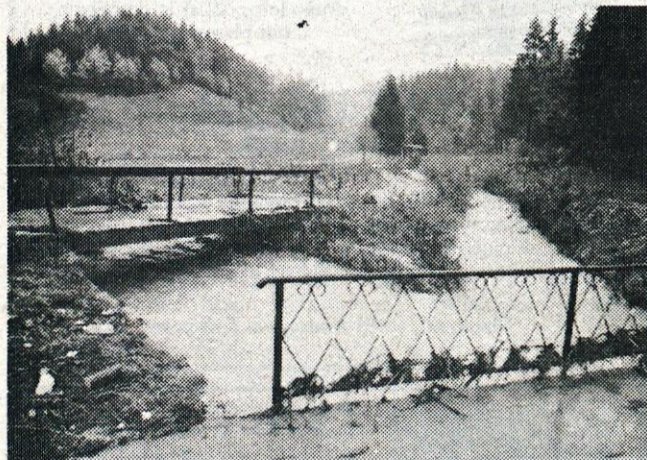
prihiteli na pomoč s traktorji, buldožerji in drugim oro-djem. Sprostili so vodo, da je lahko začela hitreje odtekati. Polje navzdol od Šmartnega je bilo poplavljen, voda je naplavila veliko kamenja in drugega materiala, kar bo da-lo lastnikom zemljišč kar pre-cej dela.

Na motniškem koncu so pravočasno odstranili nanos kamenja in drugega materi-ala, zato je bila cesta proti Kamniku skoraj ves čas pre-vozna. Naslednji dan, t.j. v petek, so se razmere že pre-cej umirile.

Taka nepredvidena vodna stihija nas ponovno opozarja, da ni več mogoče odlašati sa-nacije najbolj kritičnih točk, o čemer smo že večkrat pisa-li, krajani pa na to nevarnost stalno opozarjajo.

Poisskati bo potrebno za-dostna finančna sredstva in ne čakati, da nas ne bo kaj takega, kot smo doživeli 1. novembra 1990, spet prese-netilo.

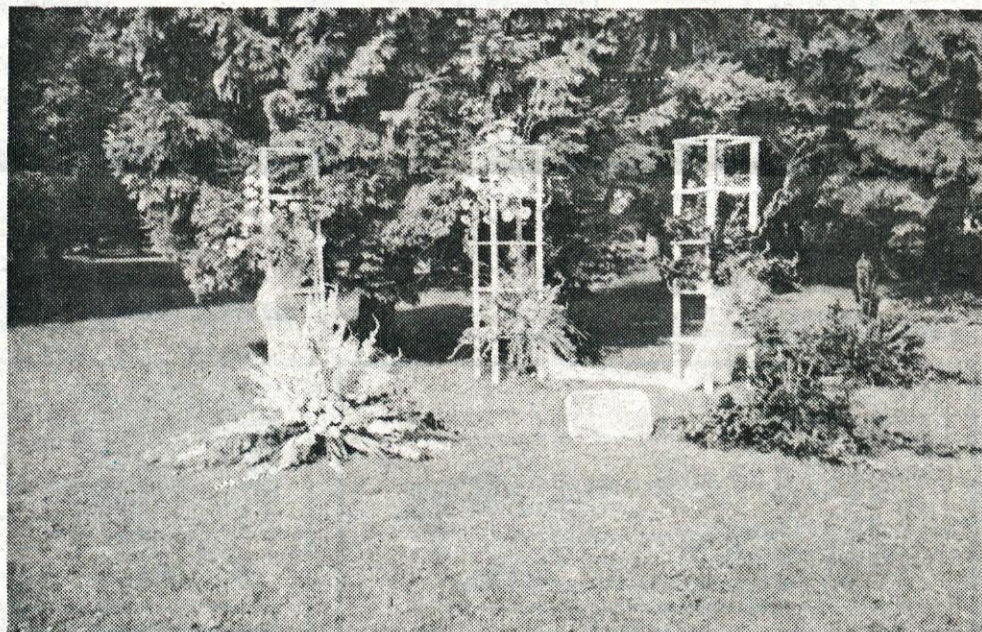
STANE SIMŠIČ

Vode Nevljice in drugih pritokov v Šmartnem so hitro naraščale

Poplavljen polje pri Šmartnem in Buču

V Savinjskem gaju.

Iz doma upokojencev

Vtisi s cvetličnih razstav

Ogledali smo si razstavo v Volčjem Potoku in potem v septembru še v Mozirju oz. Savinjskem gaju. Videli smo vso le-poto cvetja in cvetličnih dekora-cij. Srečni ob vsem tem bogastvu narave smo se vračali.

Ker je bil zadnji dan razstave v Volčjem Potoku, se je zbralo veliko obiskovalcev, posebno šolskih otrok. Razstavljalci, tuji in domači, približno 500 jih je bilo, so se zelo izkazali. Ogledali smo si prelepe cvetlične aranž-maje, presenečeni smo bili nad naravnostjo umetnih rož – od cvetnic do bonsajev. Videli smo tehnične pripomočke za vzgojo in gojenje rastlin. Obujali smo spomine na naše cvetje doma in v Domu, primerjali različne nači-ne gojenja. Sledil je ogled prele-peg parka, urejenega v pravil-nih geometrijskih oblikah, mogli smo počivati na povsod postav-ljenih klopcih. Pred odhodom smo lahko uživali še v prijetni tišini, saj so otroci park zapustili. Preden smo se vrnili domov, smo se še pokrepčali v »Coprnici«.

Na sončen, topel dan smo odšli tudi v Mozirje oziroma Savinjski gaj, kjer so prav tako priredili razstavo. Pripeljali smo se prek

Černivca, mimo Gornjega Gra-da, Nazarij do Mozirja. Tudi tam je bil vesel otroški živzav. Naj-prej smo se malo oddahnili od vožnje, potem pa si šli ogledat še te lepote, primerjajoč jih s tistimi iz Volčjega Potoka. Razstavljav-cev je bilo okoli 50. Na veliki tabli je bilo zapisano geslo: Žive-ti med cvetjem. Visele so tudi zastave držav udeleženk. Ob vstopu v razstavo sta bila na vodi cvetlična laboda (sestavljena iz

zelenja in cvetja) in spet prelepi cvetlični aranžmaji. Posedali smo po klopcih ob prijetni glasbi, ki je tiho odmevala iz zvočnikov, skritih po grmovju. Ogledali smo si razstavo malih živali, papig, kokoši, rač, morskih prašičkov, hrčkov, značilen mlin na vodo in v njem kmečko malico.

Vračali smo se z bogatimi vtisi in v veselem razpoloženju.

MARJA LAVRIČ

FOTO
N.R.Prešernova 1,
Kamnik
tel.: (061) / 832 - 180

KAMNIŠKI OBČAN – Ustanovitelj Skupščina občine Kamnik, izdajatelj Prelest, d.o.o. Ljubljana, Dunajska 7, direktor Tone Štrus. Predsednica časopisnega sveta Breda Podbrežnik-Vukmir. Uredniški odbor Dušan Lipovec, Vera Mejač, Bojan Pollak, Matic Romšak, Stane Simšič, Ivana Skamen in Franc Svetelj. Glavni in odgovorni urednik Matic Romšak. Strokovna sode-lavka Vera Mejač. Lektorica Tina Romšak. Tehnični urednik Vlado Šlamberger.

Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarife številke 3, za katere se plačuje 5-odstotni davek od prometa proizvodov.

Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 10.100 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Titov trg 1 (občina), tel. 831-311. Žiro račun: Prelest, d.o.o., 50102-601-3114.

Rokopisov in in fotografij ne vračamo. Tisk DP DELO – Tisk časopisov in revij, Ljubljana, Dunajska 5.